

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 71 (6980)

● Trešdiena, 1999. gada 22. septembris

● Cena Ls 0,22

Preiļu slimnīca saņēma humāno palīdzību no Somijas

● Apmierinātie dāvinātāji un priecīgie saņēmēji Preiļu slimnīcas pagalmā pie mercedesa, kura durvis rotā uzraksts «Cerību zvaigzne». Šis neatliekamās medicīniskās palīdzības automobīlis kādam noteikti dos vienīgo cerību izdzīvot. M.Rukosujeva foto

Pagājušajā piektdienā pie Preiļu slimnīcas piestāja liels kravas furgons ar Somijas numuriem. «Velku fonda» (organizācija, kas nodarbojas ar humānās palīdzības sniegšanu Latvijā) vadītāja Ivara Velka aicināti Somijas kolēģi Preiļu slimnīcai bija sagādājuši brīnišķīgu dāvinājumu — gultas, kušetes un krēslus uzgādāmajām telpām, drēbes, bet pats galvenais — neatliekamās palīdzības automobīli Mercedes ar maksīgās elpināšanas aparāturu un citu nepieciešamo aprīkojumu pirmās palīdzības sniegšanai.

Patiesu prieku par ieguvumu izteica Preiļu slimnīcas direktors **Jānis Anspoks**: — Furgona ietilpība 40 kubikmetri. Tas ir vareni, ka atkal saņemam tik daudz labu mantu. Slimnīca ir labi apgādāta ar gultas veļu, segām, dvieļiem. Par to mūs apskauz ne viena vien kaimiņu slimnīca. Un tas notiek, pateicoties «Velku fondam», kuram ir cieša sadarbība ar hu-

mānās palīdzības organizācijām «Cerību zvaigzne» un «No sirds uz sirdi». Protams, atvestās mantas nepaliek tikai slimnīcā vien, tās dalām arī citiem, kam ļoti nepieciešama palīdzība. Tomēr slimnīcas un slimnieku vajadzības ir pirmajā vietā.

Gan Jānis Anspoks, gan Ivars Velks sarunā ar «Novadnieku» uzsvera, ka šajā sadarbībā galvenā kontaktpersona un galvenais iniciators ir ārste Marta Veita. Tieši viņas enerģija un nerimtīgais gars veidoja pirmos sadarbības mēģinājumus pirms vairākiem gadiem. Kā teica Ivars Velks, viņam ne visai bieži nākoties sastapt tik aizrautīgu un savā darbā ieinteresētus cilvēkus kā daktere Marta. Bet tieši no šiem cilvēkiem un savstarpējās uzticēšanas esot atkarīga visa turpmākā sadarbība.

Ivars Velks pastāstīja, ka viņa vadītajam fondam Latgalē cieši kontakti esot

vēl tikai ar Ilūksti un Balviem. Bet Preiļi saņemot humāno palīdzību vairākas reizes gadā. Piemēram, pagājušajā gadā ap Ziemsvētkiem no Somijas tika saņemtas pārtikas pakas ģimenēm. Šogad dāvināšana notikot savādāk, Somijā tiks savākta nauda, bet produktus pirks tepat Latvijā. Tādā veidā neradīsies arī problēmas muitā un tiks atbalstīti vietējie pārtikas ražotāji.

Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks, kurš ir arī Preiļu pilsētas domes deputāts, ar interesi uzņēma faktu, ka Ivars Velks nupat sagādājis kravu ar lieliskiem skolas soliem Liepājas 1. vidusskolai. Tāda manta lieti noderētu arī Preiļu skolām, kur liela daļa bērnu dienas pavada savam augumam neatbilstošos skolas solos. Šādu palīdzību prelieši pieņems ar pateicību vēl arī tāpēc, ka nāksies samaksāt tikai transporta izdevumus.

L.Kirillova

Nesaprašanās ar «Preiļu sieru»

Pirmdien uz «Novadnieka» redakciju satraukti zvanīja piena piegādātāji no Galēniem. Viņi ar svētdienas un kārtējo rīta slaukumu kā parasti gaidījuši «Preiļu siera» mašīnu, bet izmisumā noskatījušies, kā autocisterna aizbrauc garām. Daži no viņiem, piemēram, Elza Reine, Silvija Opolā, Kārlis Auders un citi realizē pa 100 un vairāk litriem piena. Pēc kāda laika redakcijai par līdzīgu atgadījumu ziņoja arī no Sutru pagasta, kur pa trim desmitiem un vairāk litriem piena saskābšanai atstāts Teklai Anspokai, Albinam Prikulim, citiem, bet Vladislavam Znotiņam pat veseli divi simti litru.

Galēnu pagastā piena piegādātāji, kā «Novadniekam» teica pagasta padomes priekšsēdētāja L.Salieniece, sūdzoties vēl

arī par to, ka akciju sabiedrība «Preiļu siers» nav norēķinājusies par pienu, kas nodots jūnijā. Pirmdien domstarpības radušās tālab, ka cisterna jau bijusi piepildīta Gribolvā, kur savācēji ierodas vispirms. Zvanījuši uz rūpnīcu un tur paskaidrots, ka nesaprašanās radusies benzīna trūkuma dēļ un tāpēc nevarējuši veikt otru reisu. A/s «Preiļu siers» vadība teikusi, ka turpmāk pirmdienās uz Galēniem tomēr būšot divi reisi.

«Novadniekam» akciju sabiedrības «Preiļu siers» direktore Ēlita Šņepste par degvielas trūkumu neko neminēja, bet paskaidroja, ka par iespējamo piena iepirkuma apjoma samazināšanu uzņēmums lūdzis ražotājus brīdināt nedēļu iepriekš. Acīmredzot, sagādnieki to nav

izdarījuši laikā. E.Šņepste pastāstīja, ka sakarā ar ražošanas un sagādes izmaksu paaugstināšanos **nolemts svētdienās pienu nevākt**. Pašlaik rūpnīca apkopo ziņas par to, cik piena netika pieņemts pirmdien. Trešdien, tas ir, 22. septembrī pulksten 10.00 paredzēta valdes sēde, kurā tiks lemts, kā turpmāk organizēt piena savākšanu. Par lēmumu piena savācēji zemiekus informēs ceturtdien.

Uzņēmums pašlaik norēķinās par jūlijā iepirkto pienu. Eksporta produkcijai vislielākā realizācija ir septembrī un oktobrī. Kad rūpnīcā ienāks nauda, tiks veikti arī tālākie maksājumi piena ražotājiem. Starpību norēķinos (divi mēneši) uzņēmums centīsies samazināt pēc iespējas ātrāk.

A.Rancāns

Ziņas

■ Pieci Preiļu rajona pārstāvji šodien un vēl divas dienas pavadīs Rīgā, kur Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultātē tiek rīkoti Latvijas Nacionālās projektu vadīšanas asociācijas kursi. Jaunāko informāciju par to, kā izstrādāt un vadīt projektus, iegūs Aizkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis, Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Viļums, rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciālists Aivars Pizelis, rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga un rajona padomes tūrisma darba koordinatore Irēna Kjaruža.

■ 20. septembrī Rēzeknes pilsētas domes telpās durvis vēra ar PHARE atbalstu izveidotais Latvijas Pašvaldību savienības Latgales reģionālais informācijas centrs, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomē, kuru pasākumā pārstāvēja attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs. Informācijas centrā tiks apkopota plaša informācija par jaunumiem Latvijas pašvaldībās un ārzemēs, ar to varēs iepazīties ne tikai pašvaldību speciālisti, bet arī uzņēmēji un citi interesenti.

L.Kirillova

■ 20. septembrī Līvānu pilsētas domē viesojās delegācija no Dānijas. Vizīte bija saistīta ar Dānijas valdības vēlmi realizēt projektu Baltijas valstīs. Projekts, kuru Dānijas valdība iecerējusi realizēt Baltijas valstīs, ir saistīts ar bērnu un jauniešu veselības un sociālā stāvokļa uzlabošanas un integrācijas iespējām. Dānijas Labklājības un Veselības aizsardzības ministrijas speciālisti kopīgi ar mūsu valsts Labklājības ministrijas pārstāvjiem tuvāko dienu laikā iepazīsies ar vairākām Latvijas pašvaldībām un to darbu sociālo un veselības jautājumu risināšanā.

G.Kraukle

■ Silajāņu pagasta padomes kārtējā sēdē izskatīti trīs jautājumi. Pirmais jautājums bija iedzīvotāju un organizāciju iesniegumi. Rīgā dzīvojošais Stepans Koļeņņikovs lūdza izsniegt atļauju dzīvojamās mājas un saimniecības ēku celtniecībai Silajāņu pagasta Kostigos. Padomes deputāti tam vienbalsīgi piekrita.

Otrais jautājums bija par pabalstu piešķiršanu daudz bērnu ģimenēm. Nolemts katrām daudz bērnu ģimenes bērnam, kurš apmeklē skolu, ik mēnesi piešķirt naudas pabalstu ēdināšanai piecu latu apmērā.

Deputāti vienbalsīgi nolēma apmaksāt arī piecu skolēnu izdevumus par dzīvošanu Silajāņu pamatskolas internātā. Katram skolēnam paredzēti 50 santīmi dienā. Naudas līdzekļus saņems un ar tiem rīkosies Silajāņu pamatskolas direktors Igors Derjagins.

■ Silūkalna pagastā padomes sēdē nolemts katram pamatskolas skolēnam piešķirt 3,50 latus mēnesī ēdināšanas izdevumiem. Visiem pamatskolas skolēniem piešķirts pa diviem latiem rakstāmpiederumu iegādei.

Sēdē pieņemts lēmums Silūkalna pagasta dolomīta karjeru nodot SIA «Latgales ceļi» apsaimniekošanai. Deputāti izskatīja arī iedzīvotāju iesniegumus. Materiālais pabalsts 100 latu apjomā piešķirts Pēterim Upeniekam, kurš cietis ugunsgrēkā. Pēterim Dambiniekam piešķirts pabalsts par Veronikas Eriņas aprūpēšanu.

L.Rancāne

Nacionālās ziņas

Latvijas Banka sola stabili latu Tiekoties ar Valsts prezidenti Vairu Viki-Freibergu, Latvijas Bankas (LB) prezidents Einārs Repše uzsvēris, ka šaubām par lāta stabilitāti nav pamata, jo LB monetārā politika un LB rīcībā esošās valūtas rezerves nodrošinās lāta stabilitāti, ziņo prezidentes preses dienests. Valsts prezidente izteikusi gandarījumu par LB līdzšinējo darbību un to, ka tā ieguvusi iedzīvotāju uzticību.

Iedzīvotāji skeptiski vērtē ekonomisko situāciju

Iedzīvotāju skepticisms par Latvijas ekonomisko situāciju arvien pieaug, liecina «Latvijas fakti» augustā veiktā aptauja. Jau kopš aprīļa pakāpeniski palielinās to iedzīvotāju skaits, kas uzskata, ka ekonomiskā situācija Latvijā gada laikā ir pasliktinājusies. Latvieši un jaunieši ekonomisko situāciju vērtē pozitīvāk nekā citautieši un gados vecāki cilvēki. Arī materiālā situācija ģimenēs gada laikā nav uzlabojusies, uzskata 87% iedzīvotāju.

Ministrija lems par skolēnu minimālo skaitu klasēs

Ceturtdien Saeima konceptuāli atbalstīja grozījumus vispārējās izglītības likumā, kas Izglītības un zinātnes ministrijai dod tiesības noteikt skolēnu minimālo skaitu vispārīgizglītošajās skolās. Kā skaidro izglītības un zinātnes ministre Silva Golde, šādas izmaiņas likumā nepieciešamas, lai racionālāk izmantotu izglītībai paredzētos līdzekļus. Tomēr, ja pašvaldība uzskatīs, ka nepieciešamas skolas ar mazāku skolēnu skaitu klasēs, tās varēs piešķirt līdzekļus šādu skolu uzturēšanai, norādīja ministre.

Policijas rīcībā nepalikis daļa iekasēto soda naudu

Ceturtdien Saeima konceptuāli lēma par izmaiņām likumā par policiju, atbilstoši kurām valsts policijas rīcībā vairs nepalikis 80% no iekasētajām soda naudām. Patlaban likums noteic, ka valsts policijas rīcībā atstājami 80% no soda naudām, ko tā noteikusi par administratīvajiem pārkāpumiem. Vismaz ceturtdaļa no šiem līdzekļiem jāizlieto attiecīgā personālsastāva materiālajai stimulēšanai. Tomēr grozījumu projekta autori uzsver, ka valsts policija jāfinansē no valsts budžeta dotācijām, lai tā nebūtu iestāde, kas pati sev pelna līdzekļus.

Aināru Eisaku apsūdz pedofilijā

Latvijas Neatkarīgā televīzija svētdien demonstrēja sižetu, kurā biroja «Misis Latvija» prezidents Ainārs Eisaks apvainots pedofilijā. Kāds 14 gadus vecs Jānis pastāstīja, ka ticis uzacīnāts uz kādu Čaka ielas dzīvokli Rīgā, kur viņu sagaidījis Eisaks. Viņš jaunietim piedāvājis ieiet saunā un kad Jānis no tās iznācis, Eisaks jau bija saklājis divānu un sācis izģērbties... Pēc šādas vizītes A. Eisaka zēniem parasti iedoti pieci lati: Vēlāk viņiem piedāvāts tikties vēl ar kādu cilvēku un atteikuma gadījumā draudēts, ka fotogrāfijas par notikušo nosūtīs uz skolu un vecākiem. LNT pieļāva, ka šajā pedofilijas skandālā varētu būt iesaistīti ne tikai dažāda ranga firmu direktori un prezidenti, augsti ierēdņi, bet arī valdības locekļi.

Emigrē zinātnieki

Deviņu gadu laikā kopš Latvijas neatkarības iegūšanas zinātnē nodarbināto speciālistu skaits sarucis par 26 300, no kuriem vismaz 500-700 emigrējuši uz ārvalstīm. Emigrācijas galvenais iemesls ir finansu trūkums — zinātnē piešķirtie 0,24% no iekšzemes kopprodukta (IK) ir vismazākais finansējums Austrumeiropā. Nākamā gada budžetā finansējums zinātnē paredzēts vēl mazāks — 0,21% un nav paredzēts līdzfinansējums ES 5. ietvara programmai zinātnē un tehnoloģijai. Pēdējos gados uz ārvalstīm emigrē jaunie speciālisti — doktorantūras un maģistrantūras studenti. Tādējādi Latvijas zinātnieku aprindās ir tikai 3% speciālistu, kas jaunāki par 36 gadiem, bet 30% zinātnieku ir vecāki par 60 gadiem. Zinātnieka vidējais atalgojums Latvijā ir 90 lati.

Vēlas atjaunot 8. marta svinēšanu

Sociāldemokrātiskā sieviešu organizācija (SSO) vēlas, lai Saeima oficiāli atjaunotu 8. martu kā starptautisko sieviešu solidaritātes dienu. Minēto priekšlikumu SSO pirmdien iesniedza Saeimas Kanceleijā un cer, ka to likumprojekta veidā varētu virzīt Saeimas deputātes, jo šāda diena tiek atzīmēta daudzās Eiropas valstīs.

Ziņas sagatavoja T.Elste

...Un nemanot jau simts

Veronikai bija trīs māsas un divi brāļi. Kurmu (laikam no vārda kurmji) «solā», kā sauca sādžas, kas kā apdzīvotas oāzes bija starp muižu laukiem toreizējā Jasmuižas pagasta nomalē, zeme nebija lieša, bet mitra, grūti apstrādājama. Piedevām tās saurājās ciematnieku šporēs bija maz. Daudzi kaimiņu jaunie ļaudis meklēja darbu pilsētās. Visērtāk bija nokļūt Sanktpēterburgā. Uz turieni bija aizbraukušas divas Veronikas vecākās māsas. Kad atgadījās nelaime un ugunsgrēks nopostīja visu sādžu, kur dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas bija ar salmu jumtiem un sabūvētas tuvu viena otrai, arī Kurmu visjaunākajai atvasei Veronikai vairs cits nekas neatlika, kā doties uz lielpilsētu.

Darbu izdevās atrast kāda virsnieka ģimenē par guveranti. Bet tikai uz pāris gadiem. Klāt bija laiks, kad pie debesīm melnoja pirmā pasaules kara mākoņi. Pilsētā pie Nevas kļuva nemierīgi arī tuvojošās revolūcijas priekšvakarā. Notikumi attīstījās strauji, virsnieka ģimene negaidot uzteica darbu un bija jāatgriežas dzimtas ligzdā, ko brāļi un vecāki bija atjaunojuši viensētā. Kas notika ar vecākajām māsām, nav zināms, tās uz mūžiem palikušas tālumā.

Veronika apprecējās 1936. gadā, ienāca Litīnišķos, kas tagadējā Pelēču pagastā, un kļuva par Želvi. Vīram dāvāja dēlu, ko nosauca par Jāni, un meitu Helēnu. Vīrs mūžībā aizgāja 1952. gadā. Pašai nācās iemācīties noturēt arklā balstus, vadīt saimniecību. Lai cik grūti, bet Veronika nezaudēja optimistiskā, labestību, palīdzēja kaimiņiem, tādu pat attieksmi saņemot arī pretī. Kad padomju vara nodibināja kolhozus, strādāja laukkopībā, vēl piepelņījās ar aušanu un adīšanu.

— Laikam jau mūsu vecvecmāmiņai piemītis īstas latgaļu sievietes sīkstums, — teica mazmeita Irēna Lāce, Rožupes pagasta kasiere, pie kuras jubilāre dzīvo jau deviņo gadu. — Arī talants. Savā garajā mūžā noaudusi simtiem metru dvieļu

● Simtgadniece Veronika Želva ar mazmazbērniem. J.Silicka foto

un galdautu, bažus vadmalas, izšūdinājusi gadsimta sākuma Latgalē tradicionālus gobelēnus uz melna auduma ar krāsainiem diegiem gan savai ģimenei, gan kaimiņiem. Kā prasmīga virēja un cepēja ne reizi vien aicināta būt par saimniecei zemnieku godībās — tas laikam no iemācītā Pēterpili.

Kaimiņi un radi, arī pati simtgadniece skaidro, ka viņai palīdzējuši pateicības vārdi, kad par darbu cilvēki vēlējuši: lai Dievs tev dod nodzīvot simts gadus! Labi vēlējumi piepildās.

Skolā iet bērniņā un jaunībā nebija lemts, lasīt rēķināt iemācījās pati, bez acenēm lasīja vēl pat deviņdesmit gadu vecumā. Cimdu musturus atcerējās no vienreiz redzētā.

— Vecmamma nekad nav sūdzējusies par grūtībām vai slimojusi, — stāstīja Irēna. — Visu pacieš klusi un varonīgi. Tikai tagad jau cienījamā vecumā kādu reizi vajadzēja aicināt ārstu. Pensijā aizgāja, kad sasniedza sešdesmit gadus, bet vēl septiņdesmit gados kā visas kolhoznieces kopa savu cukurbiešu lauku. Pie

mums uz Rožupi atnāca palīdzēt audzināt mazmazbērņus. Man nebija jāuztraucas — mazie bija tīri un paēdināti, arī pašiem laikā sagatavotas pusdienas, mājā valdīja kārtība. Apkopa arī mūsu piemājas dārziņu. Ilgdzīvotājas tāpat bijušas arī Veronikas māsas, piemēram, Broņislava sasniedza 99 gadus.

Simtās jubilejas dienā 16. septembrī gaviļniece bija mazliet sagurusi, kad viņu sveikt ieradās Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Podskočijs un Rožupes pašvaldības vadītājs Viktors Kūka, mazmeitas Irēnas darbabiēdri, dēls un otra mazmeita Vija no Pelēciem. Visi vēlēja vēl daudzus gadus pavadīt zem šīs saules.

Abos pagastos arī agrāk netrūcis simtgadnieku. Valsts kanceleja zvanījusi, ka izsūtīts prezidentes Vairas Viķes — Freibergas apsveikums.

Otrā rītā sirmā mamuļa kļuvusi mundra. Pārkāpusi sliekšni uz otro gadu simteni, gribot paskatīties, kāds tas 2000. atnāksot...

A.Rancāns

Preiļu rajona padome

15. septembrī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde, kuras darba kārtībā bija iekļauti un tika izskatīti sekojoši jautājumi.

Par Jaunaglonas arodvidusskolas vecās kopmītnes ēkas nodošanu

Sakarā ar Aglonas internātgimnāzijas izvietojšanu Jaunaglonas arodvidusskolas kopmītnē ēkā Jaunaglonā, Rušonas ielā 11 un veicamo šīs mājas kapitālremontu, kurā tiek ieguldīti lieli pašvaldības līdzekļi, rajona padome nolēma lūgt LR Ministru kabinetu nodot Preiļu rajona padomei Jaunaglonas arodvidusskolas veco kopmītni ēku un tās apsaimniekošanai piederušo zemi īpašumā bez atlīdzības.

Par Preiļu rajona Jersikas pagasta, Turku pagasta un Līvānu pilsētas administratīvo robežu grozīšanu

Preiļu rajona padome izskatīja Līvānu pilsētas domes 1999. gada 24. augusta iesniegumu un klāt pievienotos dokumentus — Līvānu pilsētas domes 29. jūlija sēdes lēmuma izrakstu «Par Līvānu pilsētas administratīvās robežas grozīšanu», Jersikas pagasta padomes 25. augusta sēdes lēmuma izrakstu, kā arī Turku pagasta padomes 30. augusta sēdes lēmuma izrakstu, Līvānu virsmežniecības atsauksmi, kā arī attiecīgos grozīto robežu plānus un robežu aprakstus.

Izanalizējot piedāvātās robežu izmaiņas, Preiļu rajona padome nolēma piekrist Preiļu rajona Jersikas pagasta, Turku pagasta un Līvānu pilsētas administratīvo robežu grozīšanai.

Par Daugavas hidrokompleksa priekšprojekta izstrādes līdzfinansēšanu

Izskatot Daugavas hidrokompleksa priekšprojekta izstrādes koncepciju, kas pieņemta zinātniski praktiskajā seminārā Jelgavā 1999. gada 17. jūnijā, priekšprojekta izstrādes darba grupas sasnāksmes protokolu nr. 1 (1999. gada 21. jūlijā Daugavpilī), nodomu protokolu un Daugavpils pilsētas domes vēstuli, Preiļu rajona padome nolēma:

1. uzskatīt par nepieciešamu Daugavas hidrokompleksa priekšprojekta izpēti veikšanu, lai prognozētu tā ietekmi uz vidi un tautsaimniecību;

2. lūgt Latvijas Vides un enerģētikas attīstības fonda ģenerāldirektoru E. Baumanī iesniegt izpēti datus par iespējamām Daugavas hidrokompleksa ietekmēm uz Jersikas, Turku pagasta un Līvānu pilsētas piekrastes teritorijām ikgadējo plūdu laikā;

3. ņemot vērā rajona budžeta līdzekļu trūkumu, jautājumu par finansējuma piešķiršanu izlemt, sastādot 2000. gada budžetu.

Par dalības maksu sporta klubā «Cerība»

Pamatojoties uz izglītības likuma 12. un 59. pantu, Preiļu rajona padome nolēma noteikt sporta kluba «Cerība» audzēkņiem 1999./2000. mācību gadā no 1. oktobra dalības maksu Ls 0,50 mēnesī audzēkņim par katru sporta veidu. Sporta klubs «Cerība» pilnvarots atbrīvot no dalības maksas audzēkņus, kuru ģimenes pašvaldības atzinušas par

trūcīgām vai sociāli mazaizsargātām.

Par īpašuma nodokļa parāda dzēšanu

Preiļu rajona padome nolēma dzēst SIA «RBKK» īpašuma nodokļa parādu 260 latu apmērā un SIA «Detaļu remonts» īpašuma nodokļa parādu 500 latu apmērā. Padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns pilnvarots slēgt līgumu starp padomi un SIA «RBKK» un SIA «Detaļu remonts» par nodokļa parāda dzēšanu.

Par Preiļu rajona nerentablu autobusu maršrutu dotēšanu paredzēto līdzekļu izlietojumu

Pamatojoties uz «Pasažieru regulāro pārvadājumu ar autobusiem lauku apvidū dotāciju aprēķināšanas, pieteikumu pieņemšanas un izskatīšanas pagaidu instrukciju» un Jēkabpils autobusu parka iesniegto pārvadājumu ekonomisko analīzi, padome nolēma kompensēt autobusu parkam 4033,31 latu par zaudējumiem Preiļu rajona nerentablajos autobusu maršrutos 1999. gada jūlijā.

Par Preiļu rajona padomes īpašuma nodošanu Pelēču pagasta padomei

Sakarā ar to, ka 1997. gadā ekspluatācijā nodotais Arendoles tilts pāri Dubnas upei (bilances vērtība 59 500,32 lati), kas tika būvēts no rajona ceļu (ielu) fonda līdzekļiem, nav nepieciešams rajona funkciju izpildes nodrošināšanai, rajona padome nolēma nodot īpašumā bez atlīdzības Pelēču pagasta padomei Arendoles tiltu pāri Dubnai.

L.Kirillova

«Zvaigznītes» atdzims?

Sīlkalna pagasta pašā centrā ir krustceles un pa katru no četriem ceļiem var nokļūt kādā no kaimiņu pagastiem: Galēnu, Stabulnieku, Rudzētu, vai arī Rēzeknes rajona Dekšāru pagastā. Tie, kas dzīvo pagasta robežu tuvumā, lielā mērā jūtas saistīti ar kaimiņu pagasta centru, ja tas ir tuvāk. Tāpēc arī Grigu iedzīvotājs, «Zvaigznīšu» saimnieks Donots Barkovskis saka, ka savā pagastmājā, līdz kurai 25 kilometri, ierodoties reti, biežāk iznākot aizbraukt uz desmit kilometrus tālajiem Rudzētiem, vēl jo vairāk — uz Līvāniem. Šajā pilsētā pagājuši Donota Barkovska darba gadi.

Dzīve Zvaigznīšu saimnieku piespiedusi radikālu lēmumu pieņemt mūža otrajā pusē. Deviņdesmito gadu sākumā daudzi pilsētnieki, sajūsmas viļņa nesti un rožainu nākotnes cerību iedvesmā, tēvzemes hektāru patriotisma vārdā plūda uz laukiem. Daudzu cerību skrandas tagad plivinās asajās ušņu pogajās, vilniši izšķīduši pret tēvzemes kārklu neuzveicamajām saknēm, bet patriotismu katreiz nākas aizspraut aiz humpalu bodes stenderes, kad bērnu skolas gaitām nevar atļauties neko vairāk par aizjūras džonu un dzeinu apvalkātajām drēbēm.

Ar Donotu Barkovski bija mazliet savādāk. Viņš zaudēja darbu meliorācijā. Tajā, par kuru viņš tagad saka «veselība atstāta meliorācijas dubļu vannās». Kur nostrādāti 39 gadi astoņi mēneši (oficiālie, uz papīra, bet īstenībā esot vēl vairāk) un par ko tagad saņemot pensiju — 51 latu. Tāpēc Donots Barkovskis ir ļoti kategorisks attiecībā uz pensiju likuma grozījumiem. Iešot parakstīties par referendumu, jo nevarot pieļaut, ka cilvēks par smagiem darba gadiem vēl vecumdienās saņem apvainojumu ar draudiem nemaksāt pensiju.

Pensionāra godā pavadīts viens gads, bet bez stabiliem ieņēmumiem — visi iepriekšējie gadi kopš 1990. gada, kad Donots Barkovskis pieņēma lēmumu par atgriešanos laukos. Atšķirībā no dau-

dziem citiem, kas ar lielu dūšu savā laikā atgriezās senču mājās, Donotam Barkovskim pa īstam nebija, kur atgriezties. Kopš tēva Salimona nāves 1974. gadā kādu laiku mājas turējās uz mātes pleciem, bet vēlāk tās traucēja meliorācijas gaitā, tika nojauktas, nostumtas. Palika nosaukums, daži veci koki, aizgruvusi aka. Donots Barkovskis pārnāca pilnīgi tukšā vietā. Taču ar skaistu apņemšanos — uzcelt māju, ražot lauksaimniecības produktus, tos pārdot un nodrošināt savai ģimenei pārtikušu dzīvi. Sieva un meita palika Līvānos, kur bija dzīvoklis. Gan tāpēc, ka meitenei bija jāiet skolā, gan arī tāpēc, ka Grigos vēl nebija nekādu apstākļu dzīvošanai.

Pašlaik ir neliela dzīvojamā māja ar nojumi priekšā un pamatiem, uz kuriem var būvēt mājas otro daļu. Zem nojumiņas burkas ar konservējumiem, pupiņu kūļi, mājas priekšā ar roku darbināma graudu vētījamā mašīna un iztīrītu miežu kaudze. Pavisam nost un labi patālu aiz nogāzes paceļas svaigi tēsts akas vindas stuburs. Aiz siena rulu no kaudzes esošajā ēkā var sazimēt nelielu kūtiņu. Pinkains, balts šunelis nemaz nerej, kad svešinieki klauvē pie durvīm, kurās no ārpusē atstāta atslēga. Tikai izteismīgais skaistiens, gaidās saspringušais augumiņš un izstieptais deguntelis nepārprotami norāda virzienu, no kuras puses mājās jāpārnāk saimniekam. Tā arī ir. Tālumā ieraugāma govns un vīrieša figūra pie tās sāniem. Donots Barkovskis lieliski tiek galā ar govns slaukšanu. Govns, tele, teliņi, vistas, truši, cūkas, kaķis un jau iepazītais suņuks, vārdā Čukča, tāda ir «Zvaigznīšu» dzīvā radība. Ja neskaita strazdus, kuri pavasaros saskrien pie mājas esošajā apšu audzītē saimnieka izkarinātajos būros.

Kā nu ir, vai šie gadi norakstāmi plusos vai mīnosos, taujāju «Zvaigznīšu» saimniekam. Sava prieka un sava vēdera pēc var dzīvot arī tā, domā Donots Barkovskis. Produkti ģimenes pārtikšanai

● Donots Barkovskis ar pusdienu slaukumu.

nodrošināti. Sieva un meita labprāt šeit darbojas brīvdienās, pavada vasaras. Viņas prot novērtēt svaigo gaisu, klusumu. Sieviešu rokas jūtas samteņu brūnajā joslā gar biešu vagām, ziemai sagatavotajos dārzeņos.

Ar pagasta līdzekļiem ierīkots ceļš 400 metru garumā līdz «Zvaigznītēm». Nekad agrāk ceļa uz šīm mājām nav bijis. Gadus četrus nācies dzīvot bez elektrības, pēc tam priekšniecība pažēlojusi un palīdzējusi ierīkot. Tagad pasaule ienāk mājās vismaz ar radio starpniecību. Drižumā saimnieks sarūpēšot arī televizoru. Atrakta aka. Ganību pietiekoši. Tikai, kam tās ganības, kam graudi, kam viss smagais darbs? Ja valdības politika ir tāda, ka labāk ievest no ārzemēm tārpinu labību, vai desmit gadus glabātu saldētu gaļu, bet vietējo zemnieku audzējums netiek iepirkts. Gribēju turēt teliti pa ziemu, stāsta saimnieks, bet, kad parēķināju, cik līdzekļu jāiegulda siena sagatavošanā un cik varēšu par lopiņu saņemt, ja par kilogramu maksā 60 santīmus, sapratu, ka iznāk darīt divkārsu darbu, par to neko nenopelnot. Kāpēc?

Šis jautājums — kāpēc zemes kopējam nav iespējams ar savu darbu uzturēt savu ģimeni, «Zvaigznīšu» saimniekam nedod miera. Viņš pats uz to nezina atbildi, un ir pārliecināts, ka ne Šķešes, ne Krištopana, ne kāda cita valdība pat negrasās palīdzēt zemniekiem, aizstādot iekšējo tirgu. Cerībām ir pārvilkta svītīra, un tagad šajās

mājās vairāk dzīvo šodienai. Izaudzēt tik, cik vajadzīgs pašu patēriņam, sagādāt produktus ziemai. Kaut kur tālu tālu atliks neliels sapnis. Varbūt tad, kad meita kļūs pieaugusi, viņai noderēs tēva atjaunot iesāktā saimniecība, varbūt viņai te paveiksies labāk. Šāda nākotnes iespēja neļauj gluži padoties bezcerībai, un saimnieks domā, — varbūt pa ziemu izdosies kaut kur piepelnīties, varbūt varēs ķerties pie jaunas kūts celtniecības. Varbūt iesēties baravikas, jo, cerēdams par dižu sēņošanu nākamgad, saimnieks sēklas tiesai zem eglītes atstājis augam lepno un vienīgo atrasto sēņu karalieni. Varbūt labi pārziemos un stipri sakuplos tie vīnogu stādi, kas saņemti dāvanā sešdesmito gadu jubilejā un ieņēmuši goda vietu pie mājas saules pusē.

Donots Barkovskis šodien vairs nav tas optimisma pilnais vīrs, kāds pirms desmit gadiem pārnāca tēva mājās. Bet, par laimi, nav ieslidzis arī absolūtā pesimismā. «Zvaigznīšu» šodienas realitāte ir tāda, kāda tā ir.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Medības rit normāli

Pagājis mēnesis kopš ūdens un mežu putnu medību sākuma, kad trešdienās, sestdienās un svētdienās pie ezeriem un citām ūdenskrātuvēm, kā arī mežu laucēs un norās rīb šāvieni.

Šīs sezonas īpatnības ir tādas, ka grāvji, strauti un mazākas upītes karstajā vasarā izžuvas, tukši arī polderu grāvji. Citgad tur bija iecienītas medību vietas. Nu putni vairāk pulcējas pie ezeriem, kuros ūdenslīmenis arī stipri krities. Sausuma dēļ piekrastes seklā meldru josla paplašinājusies, šķiet, ka vieglāk var tikt pie vaļējā ūdens robežas, medījuma ieguvums varētu būt lielāks. Bet īstenībā tā nav.

Līvānu virsmežniecības medību speciālists Māris Bondars «Novadniekam» pastāstīja, ka rajonā maz labu suņu, kas iznes nošautu pili. Mērkaziņas var nošaut tikai tad, ja ir labs suns, kurš parāda putna atrašanās vietu un pēc mednieka signāla izceļ no zāles. Nejauši izbiedētai mērkaziņai nav iespējams trāpīt.

Mednieku vidū nav populāri meža un lauka baloži, lai gan citur Eiropā tas ir savādāk. Daudzus pēdējos gadus šie putni vispār neparādīties mednieku trofeju pārskatos. To pašu var teikt arī par tādām ūdensputniņiem kā lauči, ūdensvistiņas, kas ir lielāki par mazajām pīlītēm — krikļiem un priekšēm. Var jau būt, ka laucis, kam īpatnēja zivju eļļas piegarša un smarža, nepatīk no kulinārijas vie-

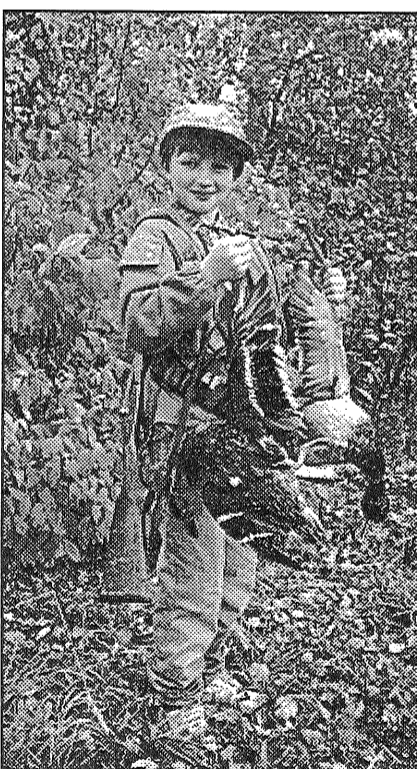
dokļa, tas ne tikai jānoņūc, bet arī jānoņūc, tas ne tikai jānoņūc, bet arī jānoņūc. Arī ūdensvistiņa ir ļoti maza, to skaits neliels. Latvijā nav populāras arī mežirbju medības.

Pagaidām neviens vēl īpaši neesot dižojies ar brangām trofejām. Medības bijušas veiksmīgas pie Feimankas, Ošas un Dubnas. Sezonas atklāšanas dienā daudz vīru ar bisēm sapulcējies pie Daugavas, visiem pat neizdevies pakūpināt stobrus, bet tiem, kuri tikuši «pie šprīces», trofejas neizpalikušas. Vairāk mednieku Aglonas pusē, kur daudz ezeru, netrūkst arī Preiļos un Līvānos — pilsētnieki kārkā uz eksotiskiem piedzīvojumiem pie dabas krūts.

Nomedīto ūdensputnu skaits nav lielāks kā citus gadus, nekāds ļaunums to populācijai nav nodarīts. Bīstami šiem putniem ir pavasara pali, kad noslīkst daudz izperēto mazuļu, vai arī lapsu un jenotsuņu uzbrukumi. Kad otrsais perējums nāk vēlu, medību laikā pilēni vēl ir tik mazi, ka īsti neprot pacelties spārnos. Šogad tas nav novērots.

Vienlīdz populāras ir piļu medības kā no laivām, tā no krasta. Tiesa, lielās ūdenskrātuvēs no laivas nav nemaz tik viegli izcelt putnus no paslēptuvēm, atklātos ūdeņos tie nepielaiž mednieku šāviena attālumā. Medības no motorlaivām stingri aizliegtas.

Šosezon viens no veiksmīgākajiem piļu medniekiem ir Preiļu kooperatīvās sabiedrības «Turība» mākslinieks noformētājs Kazimirs Anspaks. Viņa trofeju

skaitā jau divpadsmit putnu, izlietojis 24 patronas. Kā spriež lietpratēji, tā ir liela trāpījumu precizitāte. Kazimirs teica, ka šaujot tikai mercenes, mazās liekot mierā. Viņš neejot medībās, lai tikai pašauditos pie ūdenskrātuvēs, bet lai mērķtiecīgi lietotu munīciju. Par tēva veikumu labprāt priecājas trīspadsmitgadīgais dēls Jānis (attēlā).

A.Rancāns
K.Anspaka foto

«NOVADNIEKS» — LASĪTAJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu?

Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni 22059.

Kas man jādara, lai saņemtu SIA «Lattelekom» rēķinu, es precīzi uzzinātu arī par visām šajām vietējām sarunām?

Atbild SIA «Lattelekom» Preiļu klientu apkalpošanas centra vadītājs Viktors Rubins:

— Lai saņemtu Iso vietējo sarunu atšifrējumu, telefona abonament jāierodas Klientu apkalpošanas centrā (KAC) ar personu apliecinošu dokumentu un rakstisku iesniegumu. Sarunu atšifrējums ir maksas pakalpojums. Par pirmo lapu jāmaksā 30 santīmi, par katru nākamo — 15 santīmi (cenas uzrādītas bez PVN).

Kurā laikposmā automobiļi obligāti jāapriko ar ziemas riepām?

Ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka ar ziemas riepām jābrauc no 1. decembra līdz 1. martam.

Atbildes sagatavoja T.Elste

REFORMA

Dominējošais variants — 9 pašvaldības

Rajona iedzīvotāji par teritoriālo reformu

■ Rēzekni mēs nekādi nevaram atzīt par reģiona centru. Tā mums ir sveša pilsēta. Visizdevīgāk būtu, ja Preiļi kļūtu par novada centru. Ja tas nav iespējams, tad labāk pievienoties Daugavpīlij. *I. Vilcāne Preiļos*

■ Veselam saprātam nav aptverams, ka Latgali, Vidzemi, Kurzemi un Zemgali var sadalīt divās daļās. Tas noteikti ir izdevīgi tikai politiķiem. Lai atbrauc Šķēle un izskaidro man personīgi, ko iegūšu es no šīs pārdalīšanās. Ko iegūs viņš, man skaidrs. Bet man nez kāpēc jāklūst «mobīlam». *J.V. Aizkalnē*

■ Kāpēc tāda steiga Latvijas dalīšanā. Kas tie par naudas vagoniem, kuri stāv pie Latvijas robežas un iebrauks ar noteikumu, ja sadalīsies, pēc tam atkal vienosies. Šķēles kungs, kas tās par programmām, kas veicinās Preiļu rajona attīstību ar Eiropas naudas palīdzību? Nepiekrītu, ka reģiona centrs būtu Rēzekne. Rēzeknes rajonā jau ir divas «ļoti attīstītas» pilsētas — Viļāni un Malta. Vai tām vēl ir jāpievieno Preiļi, Balvi, Ludza? *J. Šņepsts Preiļos*

■ Lai izbraukātu Rēzekni, vajag trīs dienas. Neesmu apmierināta. Labāk reģiona centrs varētu būt Preiļi vai Daugavpils. Ierosinu rīkot tautas nobalsošanu šajā sakarā. *Kalvāne Līvānos*

■ Man kā uzņēmējam interesē, ka uz reģiona centru jābrauc 25 km nevis 120 km. Tāpēc par centru jābūt Jēkabpīlij nevis Rēzeknei. *A.U. Līvānos*

■ Latvijas dalīšana ir nepārdomāta. Bet varbūt pārdomāta kaut kā interesēs. Vai manas — nodokļu maksātāja — intereses nav vērā ņemamas. Cik ilgi valdība tautu «slauks» un neņem vērā mūsu tiesības — šini gadījumā tiesības izteikt savas domas par valsts saraušāšanu gabalos, lai respektētu ES. Bet vai mēs gribam to ES? *Daukšts Aglonā*

■ Valdības domu sadalīt Latviju deviņos reģionos vērtēju negatīvi. Tas, iespējams, atvieglot dzīvi ierēdņiem, bet ne iedzīvotājiem. Autobusu satiksme nebūt nekļūs labāka, arī Lattelekom nepārkārtosies. Zvani uz reģiona centru būs tālsarunas. Biletēs dārgākas, benzīns dārgāks, valsts nodevas par ierēdņu pakalpojumiem arī ir neatbilstošas veiktajam pakalpojumam. Kas tad kļūs labāk cilvēkiem? *Brūvers Rudzātos*

■ Mīļie deputāti! Dēliņi un meitiņas! Pašu bērni vien esat. Cik ilgi nīrgāsieties par saviem vecākiem, kairinājiem? Kad beidzot uzsāksim normālu dzīvi bez stresiem, ar pamatu zem kājām? Vai tad nav nopietnāku uzdevumu, kā valsts dalīšana gabalos. Vecie cilvēki ir pieraduši pie tagadējā iedalījuma, zina, kur atrast vajadzīgo iestādi. Vai jaunie reģionu centri būs viegli aizsniedzami? Šaubos. *Pensionāre Kļaviņa*

■ Vēlētās rajona padomes bija sliktas un dārgas, izveidoja jaunas, apvienojot padomē visus pagastvečus. Lētākas nekļuva, arī ķīvšanās vairāk, jo naudas dekļis par mazu. Arī no tautas tālāk, jo atbildības mazāk. Vai reģionos un novados sēdēs labāki, lētāki un gudrāki deputāti? Vai arī tikai tie, kas kalpos attiecīgām partijai un grupējumu interesēm. Ko no tā iegūs «reņģu ēdājs»? Ja, kungi, nav atbildes, tad arī nevajag sākt Latvijas dalīšanu. *Upenieks Līvānos*

■ Cik maksās reģionālā reforma? Ja līdz šim neviens no reformatoriem nav atbildējis uz šo jautājumu, tad ir skaidrs, ka tā ir avantūra. Tautai šī reforma nav vajadzīga. *Utināns Preiļos*

Rīgā notika seminārs «Reģionālā reforma Latvijā», ko vadīja Jānis Bunkšs, īpašo uzdevumu ministrs valsts pārvaldes un pašvaldību reformu lietās.

Reformas mērķi

Kā sarunā ar žurnālistiem apgalvoja J.Bunkšs, viens no galvenajiem šīs reformas mērķiem — panākt, lai līdzsvaroti attīstītos visa valsts teritorija. Viņaprāt jaunie reģioni spēs konkurēt ar Rīgu, tiem būs iespēja piesaistīt Eiropas Savienības finansu resursus. Un vēl — valdība tiksot atslēgta no vietējo problēmu risināšanas.

Valdības koncepcija paredz, ka Latvija tiek sadalīta 9 reģionos. Kāpēc tieši 9, bet ne 4 + 1 (Kurzeme, Zemgale, Vidzeme, Latgale + Rīga)? Žurnālistiem šis jautājums likās pamatots, jo tikai šādā variantā reģioni varētu patstāvīgi (bez valdības starpniecības) saņemt līdzekļus no ES strukturālajiem fondiem. Turpretī 9 reģionu variantā atkal vajadzīgi starpnieki — valdība vai ekonomiskās attīstības aģentūras.

Pārāk liela patstāvība — bīstama?

No ministra teiktā izrietēja, ka variants 4 + 1 slēpj sevī briesmas, ka lieli reģioni varētu kļūt pārāk patstāvīgi, tādi kā federālās valstiņas. Un, ņemot vērā atsevišķu reģionu nacionālo sastāvu, kāds no tiem varētu izvīzīt Latvijas kopējām interesēm neatbilstošas prasības...

Tas ir viens no argumentiem par labu pašreizējai koncepcijai. Taču daudz reālāks iemesls, kāpēc Latvijā netiek saglabāts līdzšinējais dalījums 4 novados, ir tas, ka Kurzemē un Latgalē problemātiski izvēlēties vienu administratīvo centru. Ventspils vai Liepāja? Daugavpils vai Rēzekne? Viegļāk padalīt šos reģionus uz pusēm un, līdzsvara labad, pievienot arī Vidzemi. Ministrs nenoliedza, ka variantam 4 + 1 ir arī savas priekšrocības. Ja Latviju dalītu 4 novados, pastā-

vētu iespēja, ka katrā reģionā attīstās nevis viens, bet vairāki centri. Galvenais, lai saņemtu ES naudu, — nepieciešams pašiem ieguldīt vismaz 25% no konkrētajam projektam nepieciešamajiem līdzekļiem. Lielajam reģionam tas drīzāk būtu pa spēkam. Taču tad valdība zaudē savu ietekmi. Un kurš tad to vēlas...

Koncepcija vēl nav likums

Tā ministrs mierināja tos, kuri iebilda pret pašreizējo dalījumu. Kuldīdznieki vairāk tiecas Ventspils, ne Liepājas virzienā. Tukumam un Limbažiem, tāpat Ogrēi izveidojušās ciešas saites ar Rīgu, nevis ar koncepcijā norādītajiem reģionu centriem — Ventspili, Valmieru, Aizkraukli. Tāpat Bauskai ar sava reģiona centru Jelgavu ir bezceļa variants.

J.Bunkšs uzsvēra, ka Rīgas reģionu nepaplašinās. Katrā ziņā pilnībā neviens no minētajiem rajoniem nevarēs iekļauties Rīgas reģionā. Pašreizējai valdībai šajā ziņā ir strikta nostāja. Tad jau iznāk, ka koncepcijas apspriešana ir visai formāla lieta: kā valdība lems, tā notiks, un pašiem iedzīvotājiem nav nekādas teikšanas? Bet varbūt tieši šajā jautājumā vajadzēja rīkot referendumu?

Ministrs, protams, bija pret referendumu, bet bilda, ka iedzīvotāju viedokli ņems vērā. Ne jau katra atsevišķi, bet to pagastu pašvaldības, kuras atrodas līdzās citam reģionam, varot prasīt pārskatīt robežas. Lēmēji būs deputāti. Tātad, kur turpmāk atrasties mūsu rajonam, — visam kopā vai atsevišķiem pagastiem, — par to lems partijas.

Līdz nākamā gada Jāņiem un Ziemassvētkiem

Likumu par reģionālo reformu paredzēts pieņemt nākamgad. Līdz Jāņiem to akceptēs pirmajā lasījumā, bet pirms Ziemassvētku brīvdienām pieliks punktu, lai 2001. gadā jau vēlētu jaunās reģionu pašvaldības. Tātad laika vairs nav daudz. Ne tikai lai izteiktu savu viedok-

li, bet arī, lai sakārtotu dažādas jomas. Jaunie reģioni būs tie, kas lems par tādām sfērām kā sabiedriskais transports un reģiona ceļi, vidējā un profesionālā izglītība, sociālā un primārā veselības aprūpe... Un loģiski, ka lielajam Rēzeknes un Daugavpils reģionam būs savas intereses.

Bēdīgas prognozes

Ministrs apstiprināja, ka valsts pārvaldes iestādes atradīsies administratīvajos centros (un nebūtu jau arī loģiski, ka uzņēmējam, lai nokārtotu vienu lietu, vajadzētu braukt uz Rēzekni, otru — uz Daugavpili, trešo — uz Aizkraukli). Citās pilsētās, iespējams, būs pakalpojumu sniegšanas vietas. Tas nozīmē, ka reģionu centros darbavietu skaits augs, bet bijušajos rajonu centros — saruks. Kur nav darba, tur nav algas. Un pēc ķēdes principa — mazāk ir pircēju un citu pakalpojumu pieprasītāju. Sarūk uzņēmēju ieņēmumi un līdz ar to — konkrētās apdzīvotās vietas attīstība. Jaunie un uzņēmīgākie maina dzīvesvietu. Ja vairs ne uz Rīgu, tad uz reģiona centru gan. Diemžēl nav ziņu, ka Preiļu un Līvānu pašvaldībām būtu iecerēta jaunu darbavietu radīšanai... Līdzīgi procesi gaidāmi arī citur — pēc pagastu apvienošanas.

Tādas ir prognozes. Nesenā vēsture pierāda, ka tieši tā arī notiks. Savulaik, apvienojoties kolhoziem, taču panīka arī pievienoto teritoriju centri.

Kad vaicājām ministram, ko šī reforma izmaksās valstij, viņš atbildēja, ka neko. Bet ko tā izmaksās mums — iedzīvotājiem? Un ne tikai mainot visdažādākos dokumentus... Vai kāds ir parēķinājis morālās un materiālās izmaksas, ja ģimenes ir spiestas mainīt visu savu dzīvi?

Galvenais ekonomiskais pamatojums reformai — iespēja saņemt ES strukturālo fondu līdzekļus. Ja ar 9 reģionu izveidi tas netiek atrisināts, vai šī reforma patiesi ir nepieciešama? Personīgi es uz šo jautājumu atbildi neesmu guvusi.

Tamāra Elste

Vai atkal sāksies kārtējie mērnieku laiki?

Temats «Administratīvi teritoriālā reforma un mūsu vieta tajā» pedēja laikā tiek plaši daudzrunāts, pārrunāts, apspriests un analizēts ne tikai Preiļos vai Latgalē, bet arī praktiski visur Latvijā. Kolēģi žurnālisti cenšas pēc iespējas plašāk atspoguļot iedzīvotāju domas par gaidāmo, īpašo uzdevumu ministrs valsts pārvaldes un pašvaldību reformu lietās Jānis Bunkšs naski ceļo pa valsti un informē Administratīvi teritoriālās reformas padomi, ka paspējis tikties ar četri reģionu rajonu padomju priekšsēdētājiem un pilsētu mēriem. Izskatās, ka lielajam reformas vilcienam tvaika pilni katli — tā vien skaties, atskanēs skaļš pūtiens un mašina uzņems tādu tempu, ka apturēt vairs nevarēs.

Patiesību sakot, tie vilcieni ir divi. Pirmais (mazākais čukčukbānītis, kurš jau naski ripo) — vietējo pašvaldību reforma, par kuru Administratīvi teritoriālās reformas likums Sacimā ir pieņemts jau 1998. gada 21. oktobrī. Otrais (lielā lokomotīve) — reģionālā reforma, par kuru likumprojekts tiek izstrādāts pašlaik.

Ko par notiekošajam un gaidāmajam pārmaiņām domā speciālisti, reformatori pagaidām maz interesējas. Tāpēc, atsaucoties uz «Novadnieka» aicinājumu,

15. septembrī redakcijā ieradās Preiļu zemesgrāmatu nodaļas tiesnese Lidija Mičule, Valsts zemes dienesta (VZD) reģionālās nodaļas Preiļu filiāles vadītājs Osvalds Kursītis. Rajona padomes viedokli administratīvi teritoriālās reformas sakarā izteica rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks Visvaldis Gercāns. Sarunā piedalījās arī Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, pirmo reizi tika publicēti pilsētas vadības viedoklis par Preiļu vietu administratīvi teritoriālajā reformā.

Osvalds Kursītis, VZD reģionālās nodaļas Preiļu filiāles vadītājs:

— Valsts zemes dienests strādā ciešā saiknē ar zemesgrāmatu nodaļām. Mūsu pamatfunkcija ir zemes īpašumu sagatavošana reģistrācijai zemesgrāmatā. Zemes dienesta principiāla nostāja pašlaik ir tāda, ka neatkarīgi no pašvaldību reformas Preiļu rajons ir jāsaglabā kā vienota kadastrāla teritorija.

Kadastra reģistra izveidošanā un uzturēšanā ir ieguldīti ļoti lieli materiāli tehniskie līdzekļi, milzīgs darbs. Ja šo

vienoto kadastra sistēmu izjauks, rodas jautājums, kas par šīs sistēmas sakārtotību un atjaunošanu maksās? Pat tajā gadījumā, kad tiek apvienoti tikai divi pagasti, dubultošanas kadastru grupas un dubultošanas kadastru numuri. Līdz ar to kadastra reģistrs šajos pagastos nevarēs pastāvēt. Tas nozīmē, ka iepriekšējā datu bāze kompjūteros būs jāizdzēš un jāievada no jauna. Bez tam arī zemesgrāmatu līdzšinējie ieraksti vairs neatbilst īstenībai.

Šīs izmaiņas būs saistītas ar ļoti iespaidīgiem materiāliem ieguldījumiem. Ļoti iespējams, ka administratīvi teritoriālā reforma ir vajadzīga. Tikai sākt reformu vajadzētu ar reģināšanu — cik tas izmaksās. Vai Latvija pašlaik var ko tādu atļauties?

Lidija Mičule, Preiļu zemesgrāmatu nodaļas tiesnese:

— Rodas iespaids, ka nupat sāktā administratīvi teritoriālā reforma Latvijā ir visnepateicīgākā. Domāju, ka to sākt vajadzēja vai nu pirms zemes reformas vai arī zemes reformas laikā.

Turpinājums 5. lappusē.

REFORMA

Vai sāksies kārtējie «mērnieku» laiki?

Sākums 4. lappusē.

Šķiet, ka pagaidām administratīvi teritoriālo reformu veic Rīgā, skatoties kartē un iezīmējot kaut ko. Bet kādas ir izmaksas un kā tās skars cilvēkus, neviens neiedziļinās.

Pēc izmaiņām zemesgrāmatu likumā notiek pāreja uz datorizētu zemesgrāmatu. PHARE programmas ietvaros Latvija ir saņēmusi lielas naudas summas, ir izstrādāta datorprogramma atbilstoši tam, kāds teritoriālais sadalījums valstī ir pašlaik. Šajā gadījumā nav runa par pāris tūkstošiem latu. Programmas ieviešanai bija vajadzīgi miljoni ekiju.

Esmu pārliecināta, ka Rīgā neviens vēl nav īsti iedziļinājies, kā administratīvi teritoriālā reforma atsauksies uz nekustamajiem īpašumiem. Zemesgrāmatu likumā ir noteikts, ja nekustamie īpašumi atrodas vairākās administratīvajās teritorijās, tos var reģistrēt pēc galvenā zemes gabala vai pēc tā, kur atrodas ēkas un būves. Taču tagad iespējams, ka pēc reformas divas tagadējās administratīvās teritorijas var nonākt dažādos reģionos. Kas tadā gadījumā notiks ar nekustamajiem īpašumiem?

Īpašniekam būs jātaisa jauns plāns, nāksies iet pie notāra un rakstīt lūgumu zemesgrāmatai. Arī zemesgrāmatā visi dokumenti tiks kārtoti no jauna. Protams, tas viss notiks par īpašnieka līdzekļiem, un izmaksas būs lielas. Tāpēc es šaubos, vai valsts šim nolūkam paredzēs finansējumu, jo īpašums ir katra personīgā lieta.

Vai kāds no lielajiem reformatoriem būs ar mieru cilvēkiem visu to izskaidrot un pateikt, ka dokuments, kurš ar tādiem pūliņiem beidzot saņemts, patiesībā nav derīgs, ka visi iztērētie līdzekļi vējā un ka jāsāk no gala?.. Lielai daļai zemes īpašnieku laukos problēmas rada pat kancelejas nodevas samaksa. Tikai par izmaiņām zemesgrāmatu lēmumā vien jāmaksā 7,50 latu. Bet ar reformu saistītie maksājumi ar šo summu nav pat salīdzināmi. Zemes reformas smagajā gaitā zemesgrāmata ir pēdējais posms, tāpēc tieši mums nākas uzklaust cilvēku domas un pretenzijas, kas visu laiku krājušās. Un ne jau valdībai, kas ir reformas iniciators, nāksies atbildēt uz cilvēku pretenzijām, bet gan mums.

Līdz 1940. gadam zemesgrāmata bija vienota, tajā nebija pagastu iedalījuma. Arī numerācija bija vienota. Tagad katram pagastam ir sava zemesgrāmata ar saviem nodalījumiem. Ja pagasti tiks apvienoti, tas nozīmē, ka dublēsies foliju numuri, un datori to nesapratīs. Programmu uzlabošana prasīs milzīgus līdzekļus.

Vēlreiz gribu uzsvērt savu viedokli, ka administratīvi teritoriālajai reformai vajadzēja notikt vienlaikus ar zemes reformu nevis tagad, kad pieņemti likumi par zemes reformas pabeigšanu laukos un pilsētās, kad uz šo likumu bāzes izveidotas programmas īpašumu reģistrācijai.

Visvaldis Gercāns,

Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks:

— Reģionālā reforma ir viens, bet vietējā pašvaldību reforma pavisam kas cits. Likums par bāriņtiesām un pagasttiesām nosaka, ka pilsētā jābūt bāriņ-

tiesai, bet pagastā pagasttiesai. Administratīvi teritoriālās reformas likums nosaka, ka būs jauns veidojums — novads. Kas tadā gadījumā jāveido novadā — pagasttiesa, bāriņtiesa? Esmu griezies ministrijās, Latvijas Pašvaldību savienībā, bet konkrēta atbilde nav saņemta.

Šis piemērs liecina, ka reformas gaitā problēmu būs daudz, un tās skars ne tikai zemi un īpašumus vien. Tomēr problēmas nāksies risināt valdībai centralizēti. Nav pieļaujams, ka par visām izmaiņām maksās paši cilvēki, tas ir valsts uzdevums.

Diemžēl, daudz problēmu rodas tāpēc, ka nav pareizs Saeimas darba stils. Vienā likumā izdarot grozījumus vai pieņemot izmaiņas, citos likumos nekas netiek mainīts. Saeima baidās «atvērt» likumu, jo uztraucas, ka opozīcija tūlīt pat «sagrūdis» likumā virkni nepieņemamu izmaiņu, ka likums var tikt pārvērstis līdz nepazīšanai. Zinot mūsu likumdevēja darba tempus, reforma kartē var tikt sazīmēta pāris gadu laikā, bet īstenošanai dzīvē var nepietikt pat simts gadu.

Preiļu rajona padome un Balvu rajona padome ir divas pašvaldības, kuras izteikti aizstāv vienotas Latgales ideju. Kādi ir šī varianta plusi? Mazā reģionā, kādu tagad piedāvā valdība, nebūs sabalansētības starp perifēriju un centru. Toni tur noteikti diktēs Rēzekne, kas būs Ziemeļlatgales reģiona centrs, vai arī Daugavpils, kas būs Dienvidlatgales reģiona centrs. Lauku teritorijām atliks tikai noskatīties, kas tur notiks.

Mums jāatīstīta visa valsts teritorija nevis atsevišķi centri. Tāpēc ir skaidrs, kāpēc Latgales Attīstības padomes tikšanās ar Šķēli laikā daugavpilieši un rēzeknieši klusināja pārējos, sak, neceliet traci. Abas pilsētas šāda situācija ļoti labi apmierina. Bet es neredzu, kāpēc mazie reģioni būtu izdevīgi Preiļiem, Līvāniem vai, teiksim, Aglonai un citām pašvaldībām.

Runājot par vienota Latgales reģiona veidošanu, man simpātiska šķiet ideja, ka tajā tiek iekļauta arī vēsturiskā Krustpils daļa. Tas uzlabotu spēku samēru Latgalē. Preiļu rajona padome šajā sakarā jau ir pieņēmusi lēmumu par labu vienotai Latgalei. Tuvākajā laikā tiks sagatavotas parakstu lapas, kurās iedzīvotāji varēs izteikt savu viedokli.

Sprīžot par to, vai reforma būs laba vai slikta, man ir vairāki argumenti par labu reformai. Pārmaiņas vajadzīgas kaut vai tāpēc, ka tadā veidā, kā pašlaik pastāv rajonu padomes, tām vis nevajadzētu būt. Padomju veidošanas principus vajadzēja izmainīt jau agrāk. Galvenokārt tāpēc, ka tās nav tieši vēlētas padomes, kas ir pretrunā ar Eiropas standartiem. Bez tam rajonu padomēm ir krietni samazinājies veicamo funkciju skaits, arī finansējums ir neliels. Par labu apvienošanai runā arī tas, ka lielāks reģions varēs labāk izmantot Eiropas Savienības pirmsstrukturālo fondu līdzekļus. Jau nākamajā gadā gan Preiļi, gan Līvāni var pretendēt uz diviem miljoniem latu. Lielākam reģionam ir lielākas iespējas, par to nav nekādu šaubu.

Uzskatu, ka viena no galvenajām Latvijas iedzīvotāju nelaimēm ir Rīga. Ja pie viena galda nosēdina Rīgu un divdesmit sešus rajonus, tad, protams, uz rajoniem skatās kā uz pabērniem. Rīga diktē toni. Tāpēc domāju, ka četri spēcīgi re-

ģioni varētu pārtraukt Rīgas hegemoniju. Lielas bažas izraisa arī tas, ka paredzēti vēlēti reģioni (no demokrātijas viedokļa tas ir pareizi), tāpēc deputāti domās un lems lielos mērogos nevis lems par katru mazo vietniņu. Ja nebūs vēlēšanu no apgabaliem, grūti paredzēt labu reformas ritējumu.

Ilmārs Meluškāns,
Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs:

— Lai rēķinātu reformas ieguvumus un zaudējumus, jābūt skaidram — kam tas viss vajadzīgs. Visi saka, ka tas vajadzīgs Latvijas iedzīvotājiem. Pagaidām neredzu citu iemeslu izmaiņām, kā vien iespēju rūpēties par racionālu esošo līdzekļu izmantošanu, lai celtu pakalpojumu kvalitātes līmeni iedzīvotājiem. Ne novada, ne kāda cita veidojuma radīšana līdzekļu kopapjomu nepalielinās. Bet noteikti jāizmanto iespēja saņemt pieņemamu papildinājumu budžetam, ja pašvaldība dara tā, kā valdība liek, tas ir, apvienojas. Nauda ir jāņem, slēdzot sadarbības līgumus, vienojoties par izglītības iestāžu darba uzlabošanu, par atkritumu izgāztuvju veidošanu un daudziem citiem jautājumiem.

Mans viedoklis, ka pilsētai jāaicina apkārtējie pagasti sadarbības iespējas labi pārdomāt. Pagastos jātiek skaidrībā, vai pašvaldības teritorijā dzīvojošie bērni būs ieguvēji, ja viņi mācīsies skolā, kur rēķina uz skaitļiem, vai arī skolā, kur iekārtotas kompjuterklases.

Ļoti labi, ka sarunā par administratīvi teritoriālo reformu piedalās cilvēki, kuri zina, cik maksās nekustamā īpašuma pārreģistrēšana. Tie, kuri par reformu lēmuši Rīgā, šķiet, tik tālu nemaz nav aizdomājušies. Viņuprāt, viss notiks tieši tā un tikpat viegli, kā viņi visu izdomājuši. Ar to, ka viens likums pieņemts, nebūt nav iestājies kārtība. Ko par reformu teiks pilsonības un imigrācijas pārvade, vides dienesti, ko teiks uzņēmēji un Lattelekom? Tāpēc pašlaik vispareizākā rīcība ir sadarbības līgumu slēgšana, kurus īstenojot mēs nonāksim pie slēdziena, vai mums ir vajadzīgi divi reģioni Latgalē vai viens.

Tiem, kuri ir pārliecināti, ka viņi grib lielo reformu, «jāiziet» cauri visiem likumiem un skaidri jāzina, cik tas maksās. Šī gada sākumā Ekonomikas institūts jau paziņoja par saviem aprēķiniem, kas liecina, ka vislabāk ir reformu pagaidām neveikt, jo valstī nav naudas.

Tas, ka Latgalē izveidota Latgales Attīstības padome un top aģentūra, ir apliecinājums tam, ka var strādāt arī ar pašreizējo administratīvo dalījumu un piesaistīt ārzemju līdzekļus. Kādu laiku tas var būt optimālais risinājums, jo neviens konkrēti nav pateicis, kādas darbības jāveic uzņēmējam, iedzīvotājam reformas laikā. Ja 2001. gadā mums vajadzēs vēlēti reģionu pārvaldi, jau tagad jāzina, kas uzņēmējam līdz tam laikam ir jāizdara, kas jāizdara iedzīvotājam un kas par to maksās. Tā būs skaidra valoda, ko apzināsies visi. Šobrīd tā vēl nav, tāpēc arī ir tik liela pretestība, tāpēc rodas tik daudz neskaidrību.

Materiālu publicēšanai sagatavoja
L. Kirillova
J. Silicka foto

Rajona iedzīvotāji par teritoriālo reformu

Deputātu kungiem ierosinu vispirms apspriesties ar tautu. Izbraukt, parunāties — kā to darījat pirms vēlēšanām, vācot sev balsis, lai tiktu Saeimā. Sarīkosim referendumu laicīgi, lai neiznāk kā ar grozījumiem pensiju likumā — vispirms pieņem, pēc tam skaidro. Un lai neiznāk tā, kā izteicies J. Bunkša kungs, ka likumus, kas pieņemti valdībā vai Saeimā, neviens neapspriežot. Kāpēc tāda Saeima un valdība vajadzīga, kas nerēķinās ar vēlēšanu domām.

Arendoles iedzīvotājs

Šķēles kungam, ministriem, deputātiem iesaku kļūt mobiliem un doties uz attālākajiem Latvijas nostūriem un padzīvot tur kādā no postā iedzītam ģimenēm. Var arī ar tiem, kas apmetušies zaru būdās mežos (gan jau zināsiet kur, avizes taču lasāt). Protams, arī alga lai jums būtu minimālā. Un tad katru rītu ar autobusu (ja atliks naudas biļetei) vai kājām uz Rīgu pasēdēt Saeimā, valdībā. Vakarā atkal mobilu uz mājām, jo laukos darba pilnas rokas — zeme jāapstrādā, lopi jābaro, bērni jāaudzina utt. Tad domas sāks virzīties par dzīves uzlabošanu gan sev, gan citiem. Latvijas dalīšana reģionos nav prāta darbs.

Uzuliņš Preiļos

Salikt kopā Daugavpils un Krāslavas rajonu, kur iedzīvotāju vairākums ir krievu valodā runājošo, nozīmē Latvijā izveidot autonomu krievu republiku, kura vēlāk gribēs atdalīties. Reformu neatbalstu.

Rancāns Rēzeknes rajonā

Esmu sašutusi, ka mūsu reģiona centrs būs Rēzeknē. Savā dzīves laikā esmu tur bijusi tikai caurbraucot. Tad labāk, lai mūs pievieno Daugavpilij. Neticu valdības runām par Eiropas naudām, kuras dabūsim, ja atļausim Latvijas sadalīšanu. Laikam par Eiropas naudu mūs «takšos» vadās uz reģiona centriem, lai nebūtu jāpārsēžas divos autobusus.

Beča Rušonā

Ja jau Šķēles kungs iedomājas, ka ar deviņu reģionu izveidi iecels mūs saulītē, viņš ļoti kļūdās. Nevienu reformu, kas saistījās ar apvienošanu, nav nesusi neko labu. Kādreiz apvienoja kolhozus, pārceļot centrus. Pievienotā teritorija panika. Vēl tagad rēgojas pamestu kultūras namu, darbnīcu, kalšu drupas. Paralēli reformai notiek pašvaldību reforma, kuras rezultātā tiks izveidotas lielākas pašvaldības — novads. Ko šajā gadījumā iegūs iedzīvotāji? Gaidāma skolu slēgšana, pašvaldību neskaidrās funkcijas un to materiālais nodrošinājums, tukšā valsts kase patrinās tālāko novadu iztukšošanu.

Kas sniegs konkrētu reformas pamatojumu skaitļos — cik skolu slēgs, kā tas ietekmēs lauku iedzīvotāju skaitu, kur šie iedzīvotāji dosies un cik tas maksās, kā reforma ietekmēs pašvaldību budžetu, kam piederēs pamestās zemes un kas tās apstrādās? Kas būs tad, ja reforma izrādīsies neveiksmīga kā daudzas iepriekšējās, un cik tas maksās?

Riebiņu pagasta iedzīvotāju vārdā Mihailovs

Valdībai un deputātiem būtu vairāk jāskaidro cilvēkiem reformas jēga. Ar frāzēm — būs Eiropas nauda; tā prasa ES u.c. — ir par maz. Vairāk ož pēc partiju interesēm, jo jāgatavojas jaunām vēlēšanām (un atkal pēc partiju sarakstiem). Reģionos vieglāk būs iestumt savējos. Un atkal sāksies viss no gala, jo nauda un partiju sponsori noteiks visu.

Zeps Līvānos

Neesmu ar mieru, ka Preiļu rajonu pievieno Rēzeknei. Labāk pie Daugavpils vai Jēkabpils. Nezinu nevienu līvānieti, kurš ar šādu lēmumu būtu apmierināts.

Muceniece Līvānos

Atgādinām, ka Preiļu rajona padome aicina vietējās pašvaldības vākt iedzīvotāju parakstus vienota Latgales reģiona izveides atbalstīšanai.

Par darbinieku Ls 9,08 gadā

Valdības sēdē konceptuāli akceptēts likumprojekts «Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātspējas gadījumā», kas paredz, ka darba devējam par katru nodarbināto savā uzņēmumā būs jāmaksā nodeva Ls 9,08 gadā.

Labklājības ministrs Roberts Jurdzs norādīja, ka pašlaik Latvijā aktuāls ir jautājums, kā nodrošināt strādājošo interešu aizsardzību darba devēja maksātspējas vai bankrota gadījumā. Tāpēc Labklājības ministrija sadarbībā ar darba devējiem un arodbiedrībām izstrādājusi īpašu likumprojektu. Tas paredz, ka par katru darbinieku, kas strādā uzņē-

mumā, darba devējam ik gadus būs jāmaksā noteikta nodeva, kas tiks akumulēta speciālā fondā. Darba devēja maksātspējas vai bankrota gadījumā no šī fonda tiks izmaksātas sociālās garantijas — neizmaksātā darba alga par trīs mēnešiem, sociālās apdrošināšanas iemaksas un kompensācijas.

R. Jurdzs atzina, ka pašlaik pēc aptuvenām aplēsēm nodeva par vienu strādājošo gadā tiek rēķināta Ls 9,08 apmērā, taču nodevas apjoms varētu mainīties atbilstoši maksātspējīgo un bankrotējušo uzņēmumu skaita dinamikai, kā arī regresa kārtībā piedzītajām summām no bankrotējušajiem uzņēmumiem. Ministrs uzsvēra, ka nodevas apmēru atbilstoši

attiecīgā darba devēja nodarbināto darbinieku skaitam reizi gadā noteiks Ministru kabinets pēc iepriekšējas saskaņošanas ar arodbiedrībām un darba devēju organizācijām.

Valdība fonda veidošanā nepiedalīsies

Nauda tiks glabāta Valsts kasē, un to varēs ieguldīt tikai Latvijas valsts vērtspapīros. Tiesa gan, lai nodrošinātu darbinieku prasījumu apmierināšanu, valdībā nolemts, ka Darbinieku prasījumu garantiju fondu veidos bez valsts budžeta līdzdalības. Jāatgādina, ka sākotnēji bija paredzēts, ka 70% no fonda ieņēmumiem dod darba devēju iemaksas ikgadējās nodevas veidā, bet 30% — valsts.

Tiesāšanās īpašuma lietās

Civiltiesā necenšas noskaidrot vainīgo, bet izvērtē pierādījumus un spriež pēc to stipruma

Īpašuma saldo nastu cilvēki ar prieku ceļ sev plecos, bet ne vienmēr spēj nest. Labi, ja saistības izdodas godam nokārtot, tomēr nereti notiek tā, ka kāds kaut ko nav atdevis, par kaut ko nav samaksājis, radījis kaitējumu vai neprot godam dalīt labumu. Tad gājieni noslēdzas tiesā.

Labāk izlīgt

Tiesāšanās īpašuma lietās ir grūta, tā nav ātra un nav arī lēta — šajos zvērīnātos advokātes Ineses Lūses vārdos derētu ieklausīties ikvienam strīdniekam, kas gatavs paziņot, ka ar otru pusi vairs nav ko runāt un lai tiesa izšķir, kam ir taisnība. Advokāte atzīst tiesāšanos par labu tikai tad, kad visi citi līdzekļi izlietoti un izlīgums nav iespējams. Taču arī tiesas zālē ir iespējams izlīgt. Vēl — ne katrs, kas uzvar tiesā, ir uzvarētājs arī dzīvē. Jo pēc šīs uzvaras dzīve turpinās, bet attiecības ar citiem cilvēkiem var būt tā sabojātas, ka uzvara pārvēršas smagā zaudējumā.

Ja tomēr citādi vairs nevar un jums ir jādodas uz tiesu, der ielāgot vēl vienu patiesību, mazliet paradoksālu, bet reālu. Proti, tiesa nav tā instance, kas nodibina taisnību. Tā ir neieinteresēta puse, un arī tās spriedums ir neieinteresēts. Civillietās tiesa necenšas noskaidrot, kurš vainīgs, kurš nevainīgs, bet gan izvērtē pierādījumus un atkarībā no to stipruma taisa spriedumu. Var būt šķietami absurda situācija, kad visi zina, ka taisnība ir vienas personas pusē, bet lemjam par labu citai. Tā var notikt, ja pirmā nespēj tiesai iesniegt vēra ņemamus pierādījumus, toties otra ir apgādājusies gan ar labu advokātu, gan «stipriem papīriem» un lieciniekiem, kuru teiktā patiesīgumu tiesā nav pamata apšaubīt. Laiks pierast pie domas, ka tiesa nebūt nav tā vieta, kur katreiz uzvar taisnība, un pats būsiet vainīgs, ja neprātīsiet sevi aizstāvēt.

Gādā pierādījumus

Šā gada pavasarī Civiltiesas kodeksa vietā spēkā stājies jaunais Civiltiesas kodeksa likums, kas, ja ne gluži apgrīez visu kājām gaisā, tad vismaz figūras vietām samaina gan. Proti, tiesa strīdīgo pušu vietā vairs neko nedara. Līdz tam persona, kas griezās pēc palīdzības tiesā, varēja atnākt ar savu pilno sirdi, uzrakstīt iesniegumu un palauties, ka tiesa palīdzēs sameklēt vajadzīgos dokumentus, šo to palabos un pateiks priekšā, kā un kas darāms, lai sasniegtu vēlamā rezultātu. Tagad, iesniedzot prasību, visiem dokumentiem jābūt savāktiem. Visi prasījumi un iebildumi jāpamato ar likuma normām.

Dodoties uz tiesu, prasītājam jāpierāda savi prasījumi, bet atbildētājam — savi iebildumi. Tas nozīmē, ka gan prasītājam, gan atbildētājam pašam jātagādā pierādījumi.

Par pierādījumiem var būt gan dokumenti, gan cilvēku liecības. Nekādiem

pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu tiesu. Likumā nav noteikts, ka dokumenti vai kādi citi taustāmi pierādījumi būtu stiprāki par cilvēka liecību vai otrādi, tomēr praksē nereti pēc inerces dokumentiem piešķir lielāku nozīmi. Tiesa var kritiski vērtēt tuvinieku vai kā citādi saistītu personu (aizbildņu, aizgādājamo utt.) liecības.

Ja jums ir liecinieki, jums pašam ar viņiem jāvienojas par ierašanos tiesā un liecības došanu. Tiesa tikai atsūtīs pavēsti. Ja cilvēks nevēlas liecināt, diez vai būs iespējams to panākt ar varu. Tādā gadījumā drīzāk notiks pretējais — viņš var liecināt jums neizdevīgi. Civiltiesas likums nosaka personu grupas, kas nevar būt par lieciniekiem, un tās ir:

- ◆ garīdznieki par apstākļiem, kas kļuvuši zināmi, uzklāusot grēksūdzi, un citas personas, kas amata vai profesijas dēļ nevar izpaust sev uzticētās ziņas;

- ◆ nepilngadīgas personas par apstākļiem, kas liecina pret vecākiem, vecvecākiem, brāļiem, māsām;

- ◆ personas, kas fizisku vai psihisku trūkumu dēļ nespēj pareizi uztvert apstākļus, kam ir nozīme tiesā;

- ◆ bērni līdz 7 gadu vecumam.

Vairāku pierādījumu jūs varat sagādāt pats, taču lietai par labu var nākt arī citi dokumenti, kas jums nav pieejami, piemēram, izziņa no kredītiestādes. To var pieprasīt tiesā, bet, lai tiesa to darītu, jums tas ir jālūdz. Ja tiesa pati izrādītu iniciatīvu un vienai no strīdus pusēm pateiktu priekšā, kādi dokumenti būtu vēl vajadzīgi, lai pierādītu savu taisnību, vai pati tos pieprasītu bez īpaša lūguma, to varētu uzskatīt kā tiesas ieinteresētību lietas izskatīšanā.

Vienkāršu lietu nav

Nespeciālistam būs grūti orientēties likumu un citu normatīvo dokumentu jūrā, jo likumi mainās un tiem nav viegli izsekot. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc uz tiesu doties bez kvalificēta jurista un palauties tikai uz savu gudrību un tiesas gaišredzību nebūtu prāta darbs.

Otrs iemesls — vienkāršu civillietu faktiski nav. Dažreiz cilvēki iedomājas, ka viņa taisnība ir acīm redzama un advokāts nav vajadzīgs. Diemžēl tā nav. Jums neveiksies tiesā, ja nepārzināsi tiesas procesu, jo nespēsiet istajā brīdī pareizi reaģēt uz situācijas maiņu un ietekmēt lietas izskatīšanu. Jūs būsiet satraukts un emocijas traucēs pamanīt, kad lietā rodas jauns pavērsiens, kad vajadzētu pārtraukt izskatīšanu, lai sameklētu vēl kādus dokumentus un pierādījumus.

Ja esat pārliecināts, ka saviem spēkiem prāvu neuzvarēsiet, jāiet skaidrībā, ko aicināt palīgā. Civiltiesas likums nosaka, ka fizisku personu civillietās var pārstāvēt zvērīnāts advokāts vai cita fiziska persona. Šī cita persona var būt arī cits jurists, piemēram, jūsu paziņa vai kaut kur

saklaušināts izpalīgs.

Gadās, ka cilvēks sarunā kaut kādu juristu, samaksā viņam, bet šis uz tiesu neierodas vai vispār izgaist. Zvērināts advokāts nekur nevar pazust, viņa darbība lietas izskatīšanā tiesā vienmēr ir pārrēķinājama un kontrolējama.

Ja klientam ir pretenzijas, var griezties advokātu profesionālajā organizācijā vai arī, ja nav izdevies rast kontaktu vienam ar otru, var advokātu mainīt. Parasti tā gadās, kad prāva zaudēta pirmajā instancē un klientam liekas, ka vaina ir advokāta neprasmē. Advokāta mainīšana klientam materiāli nav izdevīga, jo nākamajam jāmaksā ne tikai par pārstāvību turpmākajā lietas izskatīšanā, bet arī par iepazīšanos ar lietas materiāliem, tāpat kā sākumā. Labs advokāts pateiks klientam, kad ir vērts turpināt tiesāšanos, kad labāk lietai pielikt punktu. Diemžēl nereti tiesāšanās azarts pārspēj saprātu.

Maksā zaudētājs

Advokāta darbu var atalgot dažādi — nosakot procentus no prasības summas vai arī maksājot par laiku. Finanšu ministrijas instrukcijā par advokāta darba atalgojumu civillietā teikts, ka tā ir ne mazāka par 5% no prasības summas vai arī ne mazāka kā 25 latu par darbdienu. Populārāka ir atlīdzība procentos, jo arī valsts nodevu aprēķina no prasījuma summas. Jebkurā gadījumā atlīdzību nosaka vienoties, un tā dažādiem advokātiem dažādās lietās var būt ļoti atšķirīga.

Salīgstot advokātu, noslēdz vienošanos, kuras vienīgais eksemplārs paliek advokātam. Klientam samaksā summu, par kuru abi vienojušies, un saņem kvīti ar vienošanās numuru. Advokāts tiesā piedalās uz ordera pamata, un tas ir pierādījums, ka esat viņu nolīdzis juridiskās palīdzības sniegšanai tiesā. Arī uz šī ordera ir vienošanās numurs.

Valsts nodevu atbilstoši prasījuma summai maksā prasītājs, iesniedzot prasību, bet viņš var lūgt tiesu atlikt maksāšanu līdz tiesas izskatīšanas beigām vai atbrīvot no maksas. Ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus (maksājumi lieciniekiem, ekspertiem, tiesas pavēstu nogādāšana, sludinājumi laikrakstā u. c.) sedz tā puse, kura izteikusi attiecīgu lūgumu.

Visus tiesas izdevumus (valsts un kancelejas nodevas, zvērīnātā advokāta atlīdzība, izdevumi sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm, pierādījumu vākšanas izdevumi) tiesa piespriež segt zaudētājam procentuāli. Ja prasība noraidīta, visus izdevumus, arī atbildētāja, sedz prasītājs. Šajā summā ieskaitīta par advokāta palīdzību samaksātā faktiskā summa, tomēr nav tā, ka viena puse varētu noligt advokātu par fantastisku naudu un tad to piedzīt no zaudētāja. Piedzenamā summa nevar pārsniegt 5% no apmierinātās prasījuma daļas.

«Diena»

POLICIJAS ZINĀS (13. — 19. septembris)

■ 13. septembrī Preiļos, Lauku ielā Jānis R. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 13. septembrī konstatēts, ka Līvānos, Lāčplēša ielā dzīvojošā Irīna A. nelikumīgi ņem ķīlā personību apliecinātos dokumentus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 13. septembrī Riebiņos, Lauku ielā Marija A. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 14. septembrī Preiļos, Aglonas ielā 16 Oļegs V. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 14. septembrī Salenieku pansionātā, kas atrodas Aglonas pagastā, Voldemārs Z. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 14. septembrī Preiļos, Kalnu ielā Jevģēnijs Ž. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 15. septembrī Rudzātu pagasta «Ozolainēs» Konstantīnam B. nozagtas sadzīves mantas. Ierosināta krimināllieta.

■ 17. septembrī Sutros, Uzvaras ielā zirga pajūga vadītājs Vasilījs uzbrauca stāvošai automašīnai VW Jetta. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 17. septembrī Silajāņu pagasta Bikovā Vasilījs M. izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 17. septembrī Riebiņos, Parka ielā Guntars I. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. septembrī Preiļu pagasta Lielajos Litauniekos Vladislavs L. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. septembrī Saunas pagasta Priekuļos Aleksandrs M. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 19. septembrī Preiļos, Daugavpils ielā automašīnas Audi 90 vadītājs R.E. pārsniedza pieļaujamo braukšanas ātrumu un tāpēc izraisīja sadursmi ar tajā pašā virzienā braucošo automašīnu VAZ 2101. Satiksmes negadījuma rezultātā bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļa informācija

Invalidiem jaunas apliecības

Labklājības ministrija (LM) aicina invalīdus laikus izņemt jaunā parauga invalīdu apliecības, jo vecās būs derīgas tikai līdz šī gada 31. septembrim.

Lai arī jaunā parauga invalīdu apliecības sāka izsniegt jau pagājušā gada novembrī, līdz šim no aptuveni 120 000 apliecību izņemta tikai trešā daļa.

Vecā parauga apliecības bija ļoti vienkāršas, un tās viegli varēja viltot. Tās izsniedza sociālie un pašvaldību darbinieki gan pašvaldībās, gan sociālajos dienestos. Jaunās apliecības ir stingras uzskaites dokuments, un tās var saņemt tikai Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀK) nodaļās.

Apliecības tiek izsniegtas bez maksas tajā VDEĀK nodaļā, kurā cilvēkam noteikta invaliditāte. Līdzī jābūt arī 3 x 4 cm lielai fotokartītei un pasei, lai jaunajā apliecībā varētu ierakstīt pases datus.

Smagas pakāpes invalīdiem apliecību var izņemt viņa pilnvarota persona, kurai VDEĀK jāiesniedz invalīda rakstīts iesniegums ar norādītiem pilnvarotās personas datiem — vārdu, pases datiem un personas kodu, bet netiks prasīts pilnvarojuma notariāls apstiprinājums. Bērnam invalīda apliecību izsniegs viņa vecākiem vai citam likumīgam pārstāvim, uzrādot bērna dzimšanas apliecību, bet no 3 gadu vecuma arī bērna fotokartīti.

Kalnās, debesīm tuvāk

● Mājupceļā uzskavējamies skaistajā Kislovodskā. G.Ormaņa foto

No beigums. Sākums laikraksta 65., 67. un 69. numurā.

4. augusts. Pamostos, sajūtis vieglu dunku pa plecu. Automātiski raušos ārā no siltās gulvietas. Savācamies pieci gājēji — «otrais sastāvs», jo iecerēts uziet Gumači pārejā Džankuata ledājos. Tur, kur mūsējie pabija jau iepriekšējā dienā. Jau gabalā esot, pamanu, ka pa nometni atkal šiverē kāds ragulops. Lai, šoreiz tā ir citu problēma. Ātrā tempā paejam garām «zaļajai viesnīcai», tālāk — pa nelielas grēdas kori, un sākās nobiru nogāzes. Klāt arī ledājs. Aujam dzelzšņus, ledus uzvēdi vēsumu, visapkārt urdz sīkas ūdens tērcītes, lērumis sīku šķembu un lielāku atlūzu. Sākās garš gājiens, nākas lavierēt starp plaisām. Neesam vienīgie. Mūs panāk un aiziet savā tempā alpinistu grupa. Esam tikuši līdz sniegiem. Liela cirkevīda nogāze, izraibināta visos virzienos plaisām kā mācību poligonā. Piesardzīgi likumos šajā labirintā. Tā kā pie Gumači pašlaik izveidojusies cilvēku «burzma», pagriežam pa labi un uzejam Džantugana pārejā. Panorāmas te nav. Priekšā kā mūris sniega karnīze. Aizvējās gan labs, tepat iekārtotā laukumiņā stāv telts. Saimnieki gan kaut kur kalnos. Atpakaļ paveroties, var apskatīt netālo Gumači pāreju. Ļoti gleznaina. Augšā gar sniegāju vid ezers, no kura iztek strauts. Dzirktstoša straume šalkdama trauc lejup pa akmeņainu gultni un pazūd zem ledāja. Blakus slienas stāvas klintis, ir dzirdēts, ka vajagot virves, lai tiktu augšā.

Ilgāk te neuzkavējamies, nokāpjam zemāk un pa sniegu traversā ejam uz Gumači. Te vairs neviena nav. Alpinisti redzami tālāk klinšu korēs, iet traversā. Nonākam pārejas pakāpē. Ja ir zināmas klinšu kāpēja iemaņas, var iztikt arī bez margām. Trīs no mums aizlien pa akmeņiem un tiek augšā. Tur tik omulīgi, ka negribas nekur steigties. Faktiski tas ir pēdējais akords šajā pārgājienā. Debesis atkal dzidri zilas, karsē saule. Pretējā sniega cirka pusē aktīva kustība. Vesela virkne tūristu cīnās pa nogāzi Džantugana virzienā. Mums vieglāks ceļš — uz leju, arī saule no mugurpuses. Pacietīgi likumos starp plaisām. Sajūta tāda, ka saulē to kļuvis vairāk un tās ir platākas. Ledājs pa dienu atdzīvojas. Visapkārt urdz zibošas ūdens straumites, iegrauzas plaisās un šalc kaut kur dziļumā. Beidzot esam akmeņos, pa taisnāko maršrutu sasniedzam upīti, un drīz vien jau redzamas mūsu telts. Nedaudz atvelkam elpu, sakārtotajam somas un kopjam nost nometni. Sākās mājupceļš. Gar upi pa oficiālo taku nokāpjam līdz netāļajai kalnu nometnei «Džantugans». Paliels kempings. Telšu pilsētiņā rosība, bet blakus slienas vientuļš noplucis daudzstāvu blokmājas korpuss. Pamesta viesnīca, ja kāds te dzīvo, tad droši vien mazajos mucveidīgajos vagoniņos gar žogu. Sēžam vienkārši iekārtotā kafējnīcā un sagaidām vietējo autobusu. Sagrabējis septiņdesmito gadu modelis, bet ripo. Izpaliek emocijas kalnu ceļu likumos, taču pirms viena tilta pārsteigti lasām, ka ar pasažieriem nedrīkst pāri braukt, jo būve avārijas stāvoklī. Neuzzināsim, cik tas nopietni, jo esam jau otrā krastā.

5. augusts. Pusastoņi no rīta. Piebrauc va-

kar sarunātais autobuss, tā pati «firma», ar ko pametām kempingu. Pat pusstundu agrāk. Svarīgs faktors te ir mūsu salīdzinoši labā maksātspēja. Sakravājamies un braucam uz Minerālņije Vodi. Būs kādi 200 kilometri. Inflācijas mocītā zeme respektē cieto valūtu, tāpēc nav sarežģīti sarunāt pagarināt maršrutu līdz Kislovodskai. Ērtāk tikt vilcienā, jo te ir galapunkts. Laika, izrādās, ir līdz vakaram. Vispirms nākas pāris stundas nikt dzelzceļa stacijā, līdz dabūjam biļetes.

Laika vēl paliek diezgan, nesteidzīgi pastaigājamies pa centru, pasēžam kādā kafējnīcā. Jaušams, ka te ievērojama dziednīca ir bijusi jau cara laikā. Vērienīgi celtas mūra mājas, plašas terases, koptas ielas. Daudz zaļumu. Eiropēiskos akcentus vēl vairāk izceļ krāsainās reklāmas un modernās ofisu un veikalu fasādes. Protams, aizņem uz slaveno minerālūdeņu degustācijas galeriju.

Stundu pirms vilciena atiešanas akurāti sapulcējamies. Iesēžamies Sanktpēterburgas vilcienā. Šī izvēle apzināta, jo šis ir viens no kārtīgākajiem te kursējošajiem sastāviem. Tas nav mazsvarīgi, jo jābrauc visu nakti, līdz Rostovai. Vagons stacijās piepildās.

6. augusts. Rostova. Agrs rīts. Atkal pirmā problēma — biļetes. Tradicionāli lēnās rindas, jo kasieres nebūt nejutās piesietas pie lodziņa, datori arī nav nekādi «ātrie». Paiet laiciņš, līdz kārotie papīri ir mūsu rokās. Viena biļete līdz Rīgai maksā 1100 rubļu parastajā «plakartes» vagonā. Vilciens būs pēcpusdienā. Ejot ārā, durvis mūs piebremzē vietējie miliči. Pārbauda dokumentus. Ielās gan nemana pastiprinātus drošības pasākumus. Ja centrālās maģistrāles daudz maz kārtīgas, tad blakuskvartāli briesmīgi. Fasādes noplukušas, ietves un brauktuves vienās bedrēs, kaut arī daļa garām braucošo mašīnu ir tīri glaunas. Ejot iekšā stacijā, mūs atkal aptur. Šoreiz OMONs. Piekļājīgi, bet sīki izprašņā, pārbauda kabatas. Bez bravūras, vienkārši dara savu darbu.

Beidzot esam vilcienā «Adlera — Rīga». Pēc pāris stundām robeža ar Ukrainu. Te mēs «uzraujamies». Vizās nav atzīmju, kur mēs esam bijuši. Šī neievērotā formalitāte, kā arī izteiktā nevēlēšanās aizpildīt muitas deklarācijas satracina robežsargus, un no mums pagērē soda naudu — 50 dolārus no katra. Tas jau ir nopietni. Nākas «paraudāt», ka tas ir par daudz. Nākas dot, cik varam. Savācam kādus 180 «zaļos». Diezin kas nav, bet labāk, nekā sēdēt kaut kādā Ternopolē uz perona. Drusku sabojāts noskaņojums, bet saņemta mācība.

7. augusts. Pēcpusdienā esam Žlobinā. Paliels atmiņā ar savām krāsainajām mikstajām lellēm. Pie vagona izklājas vesels košs paklājs dažādu zaķu, lauvas un lāču. Pa kādam nopērkam. Savācas vesels zooparks.

Baltkrievija. Oršā var dabūt kūpinātas desas, arī šņabi. Tas te kotējas kā tīra manta, jo spirta rūpnīcas ir stingri kontrolētas.

Pēc pusnakts iebraucam Latvijā. Patikamu iespaidu atstāj mūsu robežsargu formas, bet varbūt tā ir māju sajūta. Trijos naktī vilciens piestāj Daugavpilī. Rāms svētdienas rīts, ātrās palīdzības vāgīti atgriezies Preiļos, kaut arī par veselību neviens nežēlojas.

G.Ormanis

Aizvadītas 5. Latgales novada sporta spēles

Kad visa Latvija dzīvoja dzejas dienās, Raiņa dienās, Daugavpils pilsētai tās bija sporta dienas. Gandrīz 800 dalībnieki 12 sporta veidos. Visplašākā programma, protams, vieglatlētikā, kur sacentās visu Latgales rajonu un pilsētu (Rēzekne, Daugavpils) komandas.

Bet vispirms ieskats šo sacensību vēsturē saistībā ar rajona vieglatlētikas izaugsmi, kas vēlas, ar norietu. Pirmās bija 1991. gadā Daugavpilī, kur startēja tikai daži mūsu rajona vieglatlēti, 1993. gadā sacensības notika Ludzā un rajona vieglatlētu komanda jau trešā labākā novadā. Pēc diviem gadiem Rēzeknē izdevās sagādāt lielāko pārsteigumu spēlēs, uzvarot komandu vērtējumā. 1997. gadā šāds pasākums notika Preiļos un atkal mūsu komanda savāca lielāko medaļu skaitu (nebija oficiāla komandvērtējuma). Ja teikšu, ka Daugavpils pilsētas vieglatlētikas aktīvs (treneri, tiesneši, dalībnieki) darīja visu, lai savās mājās uzvarētu, tas vēl būs ļoti viegli sacīts. Tāpēc, lai šoreiz «runā» skaitļi.

Latgales novada čempioni

Māris Prikulis (Preiļi), augstlēkšanā — 200 cm.

Juris Iļjins (Preiļi), trīssoļlēkšanā — 14 m 88 cm.

Andrejs Bondarevs (Līvāni), 1500 m skrējienā — 4 min. 06,6 sek.

Aigars Saleņiņš (Preiļi), 10 km soļošanā — 44 min. 41,8 sek.

Svetlana Paškova (Līvāni), 800 m skrējienā — 2 min. 21,2 sek.

Līga Stankeviča (Upmalas pag.), 3 km soļošanā — 16 min. 35 sek.

Sudraba medaļu ieguvēji

Juris Iļjins (Preiļi), tāllēkšanā — 6 m 76 cm.

● Latgales novada čempione 800 m skrējienā Svetlana Paškova.

● Speciālu balvu par sacensību augstvērtīgāko rezultātu no mūsu komandas saņēma Aigars Saleņiņš.

Jānis Māsāns (Līvāni), lodes grūšanā — 14 m 27 cm.

Jānis Māsāns (Līvāni), diska mešanā — 41 m 08 cm.

Jānis Pfafrods (Līvāni), šķēpa mešanā — 53 m 05 cm.

Vjačeslavs Grigorjevs (Līvāni), 10 km soļošanā — 47 min. 01,1 sek.

Svetlana Paškova (Līvāni), 400 m skrējienā — 1 min. 01,6 sek.

Anīta Karčevska (Pelēču pag.), 3000 m skrējienā — 11 min. 19,2 sek.

Zoja Smirnova (Līvāni), 3 km soļošanā — 17 min. 19,1 sek.

Olga Borisova (Preiļi), augstlēkšanā — 1 m 50 cm.

Bronzas medaļas ieguvēji

Andrejs Soboļevs (Preiļi), 100 m skrējienā — 10,5 sek.

Bez medaļas palika vienīgi mūsu komandas jaunākā dalībniece, mūsu «zelta gabaliņš» **Zane Liniņa**, kura iepriecināja ar diviem personīgajiem rekordiem abās sprinta disciplīnās, 100 m — 12,9 sek., un 200 m — 27,7 sek.

Komandu vērtējums

Daugavpils pilsēta — 13112 punkti.

Preiļu rajons — 12069 p.

Daugavpils rajons — 11731 p.

Rēzeknes pilsēta — 9304 p.

Ludzas rajons — 9047 p.

Balvu rajons — 8885 p.

Rēzeknes rajons — 8695 p.

Krāslavas rajons — 8360 p.

Šie punktu tūkstoši sanāk, ja komandas 15 dalībnieku (mums startēja 14, līdz pēdējam brīdim gaidījām Guntaru) 20 disciplīnās un vienā stafetē sasniegtos rezultātus izvērtē pēc punktu tabulām. Tātad svarīgāks ir rezultātu augstvērtīgums nevis izcīnītā vieta. Mēs gan īpaši nemeklējam, atšķirībā no Daugavpils, kuras ir tās punktiem bagātākās disciplīnas, bet pieteicām dalībniekus praktiski visā disciplīnu spektrā.

Vai tomēr varējām arī šoreiz pieveikt Daugavpils pilsētas komandu? Noteikti! Bet tikpat labi varējām palikt arī trešie. Ja būtu klāt abi Latvijas nacionālās izlases dalībnieki Jānis Brakovskis (pirms pašām sacensībām nonāca uz operāciju galda, ja tā var teikt par mandeļu izoperēšanu) un Guntars Panteļejevs (sadzīves un galvenokārt finansiālu problēmu dēļ), ja neapslimtu mūsu rajona ātrākā (vismaz līdz šīm sacensībām) meitene Ilze Pintāne, un, visbeidzot, ja otrā dienā uz startu 4 x 100 m stafetē ierastos Māris Prikulis, un līdz ar to nepajuktu vīru komanda, kura reāli varēja cīnīties par uzvaru stafetē. Nu, tad varējām atstāt daugavpiliešus bez 1000 latiem, ko viņiem naglu kurpju iegādei apsolījis pilsētas mērs Aleksejs Vidavskis. Uzvaras gadījumā, protams. Kā nekā pilsēta atvēlējusi 100 000 latu jaunuzklātajam sintētiskajam segumam «Celtņieka» stadionā.

Tā kā mūsu komandai vismaz tuvākajā laikā prēmijas nedraud, ja nu vienīgi par saviem atlētiem parūpēsies Preiļu pilsētas dome, un tādas rūpes par stadionu vēl ne tik, nu kā lai mēs mājīnīkus sarūgtinām. Galu galā nākamgad šini stadionā jau ielānotas daudzās nozīmīgas sacensības, kur arī mēs būsim gaidīti. Bet, ja nopietni, pārāk daudz sanāca šie «ja» — tātad uzvarēja spēcīgākie.

Mums izdevība apliecināt savu spēku būs pēc diviem gadiem Balvos, kur notiks 6. Latgales novada sporta spēles. Lai kā arī beigtos šie mēģinājumi sakaldīt novadu, Latgale pastāvēs, pastāvēs arī šīs sacensības. Varbūt nebūs komandvērtējuma, šīs mazliet arhaiskās (no 1986. g.) punktu vērtēšanas sistēmas. Bet sacensības un tātad arī čempioni būs!

Jāzeps Lazdāns,
vieglatlētikas treneris

Šodien vārdadienu svin
— Māris, Mārica,
Maigurs.
23. septembrī — Vanda,
Veneranda, Venija.
24. septembrī — Agris,
Agrita.

Šonedēļ
Galēnu pagastā * 80 gadi Antonam Sondoram 23. septembrī.
Jersikas pagastā * 50 gadi Genādijam Anfimovam 22. septembrī, 65 gadi Voldemāram Grugulim 25. septembrī.
Preiļu pagastā * 50 gadi Lidijai Baško 22. septembrī, 60 gadi Jefrosinijai Semjonovai 25. septembrī.
Riebiņu pagastā * 70 gadi Jāzepam Vibornajam 25. septembrī, 75 gadi Marijai Vanagelei 21. septembrī un Jelenai Belousovai 24. septembrī.
Rožkalnu pagastā * 85 gadi Annai Ancānei 21. septembrī.
Rožupes pagastā * 85 gadi Annai Grīnbergai 21. septembrī, 92 gadi Jezupatei Birzāķai 23. septembrī.
Rudzātu pagastā * 70 gadi Monikai Pauniņai 22. septembrī, 75 gadi Jūlijai Bojārei 20. septembrī.
Rušonas pagastā * 55 gadi Annai Kuzmovai 20. septembrī, 65 gadi Bronislavai Lubānei 22. septembrī.
Silajāņu pagastā * 70 gadi Bronislavai Tolstovai 22. septembrī.
Silukalna pagastā * 50 gadi Jānim Eiducānam 20. septembrī un Valentīnai Broķai 23. septembrī.
Sutru pagastā * 55 gadi Jānim Stupānam 22. septembrī, 75 gadi Feodorai Andrejevai 25. septembrī, 90 gadi Ignatam Zalānam 26. septembrī.
Turku pagastā * 50 gadi Jolantai Rudzātei 22. septembrī, 55 gadi Marfai Cvetkovai un Ivanam Cvetkovam, abiem 26. septembrī, 85 gadi Teklai Dabarei 24. septembrī.
Upmalas pagastā * 80 gadi Jānim Vilcānam 21. septembrī.
Vārkavas pagastā * 65 gadi Teklai Vilcānei 21. septembrī, 84 gadi Teklai Ziemelei 26. septembrī.

«Novadnieks» sirsniģi sveic jubilārus!

Firma (lic. nr. 28-302) Aglonas stacijā (bijušās lauktehnikas teritorijā) iepērk visu veidu MELNO METĀLU. Samaksa uz vietas. Palīdz ar piegādi. Interesēties jebkurā laikā pa mob. tel. 9434818.

Iepērkam liellopus, jaunlopus dzīvsvārā. Pārdodam maisus.
Tāl. dispečeriem — 22454.

Iepērkam mājlopus gaļai.
Tāl. 21956, 24147, 9438728.

VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS AGENTŪRAS INFORMĀCIJA

Informācija par «karstajiem» telefoniem

Diskusijas par grozījumiem pensiju likumā un uzsāktā parakstu vākšana referendumam ir izsaukusi paaugstinātu sabiedrības interesi par gaidāmajām izmaiņām likumdošanā.
Lai palīdzētu iedzīvotājiem izprast gaidāmo grozījumu būtību un sniegtu konsultācijas par konkrētiem jautājumiem, sākot ar 16. septembri klientu rīcībā (apmēram mēnesi) Valsts sociālās apdroš-

nāšanas aģentūrā Rīgā ir bezmaksas «karstais» telefons 7286213.
Par politiskiem jautājumiem likuma «Par valsts pensijām» grozījumu sakarā ir iespējams zvanīt arī uz otru bezmaksas telefonu Labklājības ministrijā 7021555.

A.Naglinska,
VSAA Preiļu filiāles direktore

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- * 22. septembrī pulksten 13.00 Latgales zinātniski tehniskās konferences organizēšanas darba grupas sanāksme Daugavpilī.
- * 23. septembrī pulksten 10.00 tikšanās ar Preiļu pilsētas domes vadību jautājumā par interešu izglītības iestāžu finansēšanu līdz gada beigām. Piedalīšanās Latgales Attīstības padomes seminārā Daugavpilī.
- * 24. septembrī Liču kultūras namā konkursa par sakoptāko māju noslēgums.
- * 25. septembrī piedalīšanās Utenas pilsētas svētkos.

Rajona skolu valde

- * 24. un 25. septembrī seminārs sākumskolas skolotājiem «Mācību saturs un jaunas mācīšanas tehnoloģijas» Preiļu 1. pamatskolā.
- * LAT — 2 metodikas kursi latviešu (valsts) valodas skolotājiem Preiļu 2. vidusskolā.

Rajona sporta klubs «Cerība»

- * 25. un 26. septembrī futbola sacensības «Preiļu kauss» (U — 13).

- * 26. septembrī Latvijas jaunatnes basketbola līgas sacensības, Līvāni — Saldaus, Līvānu 2. vidusskolā.
- * 28. septembrī sacensības futbolā vidusskolu 4.-5. klasēm Līvānos, 29. septembrī — Vārkavā.
- * 30. septembrī starptautisks turnīrs volejbolā (85./86. dzimšanas gads) Daugavpilī.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

- * No 20. līdz 24. septembrim pulciņu audzēkņu darbu izstāde «Raibi rūtainā raibumi».

Aizkalnes pagasts

- * 23. septembrī Preiļu 1. pamatskolas novadpētniecības pulciņa ekspedīcija pagastā.
- * 26. septembrī pulksten 11.00 orientēšanās sacensības «Pazīsti Aizkalni?!» visām pagasta iedzīvotāju vecuma grupām. Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Ziņas par kultūras, izglītības, sabiedrisko organizāciju pasākumiem lūgums pieteikt pirmsdienās no pulksten 9.00 līdz 12.00 pa telefonu 21996.

Pārdod OGLES, BRIKETES, MALKU
Preiļos, Brīvības ielā 61 a (blakus vecajam tirgum).
Vairumpircējiem atlaides! Ir transports.
Tāl. 22433 no 8.00 līdz 18.00.

IEPĒRKAM ĀBOLUS.
Tāl. 1-5642546, 1-9250573 (no 8 līdz 18).

Pārdod
kombainu NIVA. Tāl. 34560;
kartupeļu kombainu. Tāl. 32288 pēc 20;
graudu dzimavas. Tāl. 78236;
piena dzesētāju, slaucamo aparātu, sējmašīnu. Tāl. 33714;
garāžu. Tāl. 21312;
lauku mājas. Tāl. 9461233;
privatizētu 2 istabu dzīvokli Ličos, VW Jetta. Tāl. 24657;
2 istabu dzīvokli. Tāl. 23568;
3 istabu dzīvokli. Tāl. 23968, 1-773065;
krievu - eiropas laika kucēnus. Tāl. 9436721;
skaistu boksera kucēnu. Zvanīt 21413;
5 mēn. vecu kumeliņu (kēvīte). Tāl. 30536;
govī, meža treilēšanas kausu, minikultivatoru «KROT» rezerves daļām. Tāl. 21037;
graudus, kartupeļus. Tāl. 23611.

Pērk
kartupeļus. Tāl. 55678.

Dažādi
Steidzami meklē palīdzī (bez sliktiem ieradumiem, iespējams pensionārs) piemājas saimniecībā Rīgas tuvumā. Ir govīs. Tāl. Rīgā 2 910206 vakaros.

Šī gada 1. oktobrī SIA SAU «Preiļi» notiks peldbaseina sezonas atklāšana.
Adrese: Preiļos, Liepājas ielā 46 (pirts ēkā).
Tāl. 53 22551, 53 23319.

Veikalā «Pienenīte» pārdošanā ir ābolu dabīgā 100% koncentrēta sula (pasterizēta un nepasterizēta).
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība.
Adrese: Kārsavas ielā 4, Preiļos.
Tāl. 24626.

Pērkam cirsmas un mežus īpašumā.
Forvardera un kokvedēja pakalpojumi.
Tāl. 23743, mob. tel. 9408295;

LĪDZJŪTĪBAS

Trīs saujas vasaras, dzimtenes vasaras Dodiet man līdzī, kad šī saule riet.
Izsakām līdzjūtību Jāzepam Lauskim, TĒVU mūžībā pavadot.
Jēkabpils AP kolektīvs

Tēti, mīļo tēti,
Tavas bites raud.
Raudu tavām bitēm līdzī, —
Sāpes jāizraud.
Sērojām kopā ar Janīnu Surgunti,
TĒTI mūžībā pavadot.
Grupa «Saulēniņi» un vecāki

Feletons

Kopjot latvju mēli

Atnāca Jānis Kalniņš un teica: «Man kāda sirma skolotāja ieteica kopt latvju valodu, izskaust svešvārdus. Lai visi saprastu, par ko ir runa. Tā kā tu zināmā mērā, ja tā varētu izteikties, esi it kā rakstnieks, manuprāt, nešauboties, tavš pienākums ir līdzēt kopestībai.»
«Darišu, ko varēšu,» svinīgi apsolīju.
«Es ar zināmu nepatiku sauksu svešvārdus,» Jānis teica. «Tu jele latvisko tos.»
«Davai,» es piekritu.
«Ofiss,» teica Jānis.
«Apkalpotuve,» es pārtulkoju.
«Ofšors,» teica Jānis.
«Aizkrasts,» es latviskoju.
«Business,» teica Jānis.
«Aizņemība,» es izšāvu.
«Partneris,» teica Jānis.
«Sabiedrs,» es nevilcinājos.
«Investīcija!» Jānis iesaucās.
«Iegulde!» es atklīdzu.
«Brokers,» teica Jānis.
«Savieneklis,» es atteicu.
«Sertifikāts,» teica Jānis.
«Drošulis,» es atteicu.
«Monetārs,» sacīja Jānis.
«Naudains,» es atsacīju.
«Politika,» teica Jānis.
«Sevdarbe,» es izlatviskoju.
«Prezentēt,» sacīja Jānis.
«Dāveklēt,» es nolatviskoju.
«Super,» teica Jānis. «Un tagad darīsim latvisku šādu penterējumu: «Biznesa partneru ofisā ienāca brokers un izteica vēlmi savus sertifikātus kā investīciju nosūtīt uz ofšoru.»
«Tāda ir mana monetārā politika,» viņš prezentēja.
Es ar vislielāko baudu noklausīšos šo tekstu latviešu valodā.»
Es cēli pagrozīju galvu un steidzos Jānim sagādāt šo prieku, sakot: «Aizņemības sabiedru apkalpotuvē ienāca savieneklis un izteica vēlmi savus drošuljus kā ieguldī nosūtīt uz aizkrastu.»
«Tāda ir mana naudainā sevdarbe,» viņš dāveklēja.»
Veicis šo skarbo, bet vajadzīgo misiju, palūkojos Jāni, gaidot atzinību.
Jānis palūkojās mani, saķēra galvu un iekliedzās: «Šizofrēnija!»
«Prātlauze!» es steidzos pārtulkot.
N.Dimants (Jersikā)

Sutru pamatskolai 65 gadi!
Š. g. 16. oktobrī plkst. 15.00 — atmiņu mirkli skolā, plkst. 17.00 — svinīgs pasākums Sutru kultūras namā.
Loti gaidīsim absolventus, skolotājus, darbiniekus.
Dalības maksa — Ls 1, līdzī groziņš.

Viss nezūd, kad tēti kapu kalnā nes,
Pār tevi vēsās smilšu saujas krīt.
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpes krīt.
Dalām būdu smagumu kopā ar Svetlanu Paškovu, TĒTI zaudējot.
Līvānu pilsētas vieglatlētu komanda

Izsakām dziļu līdzjūtību Janīnai Surguntei, TĒVU kapu kalniņā pavadot.
B/d «Pasaciņa» kolektīvs